

MINISTERSTVO FINANCIÍ SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Usmernenie č.: 1/2013-U

Verzia č.: 2.1

Vecné zameranie: Usmernenie k ukončeniu pomoci zo štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu a Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo na programové obdobie 2007 – 2013

Vydáva: sekcia európskych fondov Ministerstva financií SR

Určené pre: riadiaci orgán, sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom, platobnú jednotku, Pôdohospodársku platobnú agentúru, prijímateľa, certifikačný orgán, centrálny koordinačný orgán, orgán auditu, spolupracujúci orgán, národný orgán, orgán vydávajúci rozhodnutie v správnom konaní o porušení finančnej disciplíny, orgán zabezpečujúci ochranu finančných záujmov

Počet príloh: 6

Dátum vydania: 26. januára 2016
Dátum účinnosti: 26. januára 2016

Schválil:

.....
Mgr. Marcela Zubriczká
generálna riaditeľka sekcie európskych fondov

Úvod

V podmienkach Slovenskej republiky má certifikačný orgán v zmysle Systému finančného riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007 – 2013 a Systému finančného riadenia Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo na programové obdobie 2007 – 2013 v kompetencii koordináciu systému finančného riadenia a vydávanie usmernení k finančnému riadeniu štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu a Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo.

Usmernenie k ukončeniu pomoci zo štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu a Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo na programové obdobie 2007 – 2013 (ďalej aj "usmernenie") svojim obsahom vychádza z potreby spresnenia a doplnenia platných materiálov a uznesení, a to najmä Systému finančného riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007 – 2013, Systému finančného riadenia Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo na programové obdobie 2007 – 2013 a usmernenia Ministerstva financií SR č. 16/2008-U k nezrovnalostiam v rámci finančného riadenia štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu a Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo a ostatných súvisiacich usmernení a manuálov.

Predmetné usmernenie vychádza z nasledujúcich všeobecne záväzných právnych predpisov EÚ a individuálnych právnych aktov, ako napr.:

1. nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde, a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1260/1999 v znení neskorších predpisov (ďalej len "nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006") v platnom znení;
2. nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1297/2013, ktorým sa mení nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 v platnom znení;
3. nariadenie Komisie (ES) č. 1828/2006, ktorým sa stanovujú vykonávacie pravidlá nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 o Európskom fonde regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov v znení neskorších zmien a doplnení (ďalej len "nariadenie Komisie (ES) č. 1828/2006") v platnom znení;
4. nariadenie Rady (ES) č. 1198/2006 z 27. júla 2006 o Európskom fonde pre rybné hospodárstvo (ďalej aj "nariadenie Rady (ES) č. 1198/2006") v platnom znení;
5. nariadenie Komisie (ES) č. 498/2007 z 26. marca 2007, ktorým sa stanovujú podrobné vykonávacie pravidlá nariadenia Rady (ES) č. 1198/2006 o Európskom fonde pre rybné hospodárstvo v platnom znení (ďalej aj "nariadenie Komisie (ES) č. 498/2007") v platnom znení;
6. rozhodnutia Komisie č. C(2015) 2771 z 30. apríla 2015, ktorým sa mení rozhodnutie Komisie č. C(2013) 1573 o schválení usmernení k ukončeniu operačných programov prijatých na účely využívania pomoci z Európskeho fondu regionálneho rozvoja, Európskeho sociálneho fondu a Kohézneho fondu (2007 – 2013);
7. rozhodnutia Komisie č. C(2015) 6713 zo 6. októbra 2015, ktorým sa mení rozhodnutie Komisie č. C(2013) 4879 o schválení usmernení k ukončeniu operačných programov prijatých na účely využívania pomoci z Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo na programové obdobie (2007 – 2013).

Pri príprave a spracovaní tohto usmernenia boli zohľadnené skúsenosti z procesu ukončenia pomoci operačných programov v rámci programového obdobia 2004 – 2006.

Komplexným cieľom usmernenia je na národnej úrovni zadefinovať postup a zabezpečiť efektívny systém postupov a vzájomnej spolupráce vo vzťahu k ukončeniu pomoci pre operačné programy financované zo štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu a Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo v rámci programového obdobia 2007 – 2013, a to v súlade s platnými právnymi predpismi Európskej únie a Slovenskej republiky.

V usmernení sú definované povinnosti všetkých subjektov zapojených do implementácie štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu a Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo v rámci programového obdobia 2007 – 2013 na národnej úrovni a postupnosť krokov, ktoré majú vykonať a termíny vo väzbe na ukončenie pomoci v programovom období 2007 – 2013.

Keďže niektoré ustanovenia usmernenia nie je možné všeobecne zlúčiť a spoločne aplikovať v podmienkach štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu a Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo, je žiadúce nastavené pravidlá usmernenia vnímať komplexne a použiť ich primerane z hľadiska relevantnosti k príslušnému fondu (špecifické časti sú v usmernení adresne označené odkazom vzťahujúcim sa k príslušnému fondu t. j. štrukturálnym fondom, Kohézneho fondu a Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo).

Na účely tohto materiálu sa úlohy riadiaceho orgánu vzťahujú aj na sprostredkovateľské orgány pod riadiacim orgánom, ak je to relevantné, pričom splnomocnenie o delegovaní právomocí riadiaceho orgánu na sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom týmto nie je dotknuté. Celková zodpovednosť za riadenie operačných programov ako aj za plnenie úloh vykonávaných sprostredkovateľským orgánom pod riadiacim orgánom však ostáva riadiacemu orgánu.

Na účely tohto materiálu sa úlohy platobnej jednotky vzťahujú aj na Pôdohospodársku platobnú agentúru, ktorá v prípade Operačného programu Rybné hospodárstvo SR 2007 – 2013 plní úlohy platobnej jednotky.

Na účely tohto materiálu sa ustanovenia vzťahujúce sa na zmluvu o poskytnutí nenávratného finančného príspevku použijú primerane aj na rozhodnutie o poskytnutí nenávratného finančného príspevku. V prípade odstúpenia od zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku pre rozhodnutie o poskytnutí nenávratného finančného príspevku platí vydanie nového rozhodnutia o poskytnutí nenávratného finančného príspevku.

Na účely tohto materiálu sa ustanovenia vzťahujúce sa na operačné programy použijú primerane aj na Program cezhraničnej spolupráce Slovenská republika – Česká republika 2007 – 2013.

Úlohou certifikačného orgánu, platobnej jednotky, Pôdohospodárskej platobnej agentúry, orgánu auditu, jednotlivých riadiacich orgánov, sprostredkovateľských orgánov pod riadiacim orgánom, spolupracujúceho orgánu, národného orgánu, orgánu

Usmernenie k ukončeniu pomoci zo štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu a Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo na programové obdobie 2007 – 2013, verzia 2.1

vydávajúceho rozhodnutie v správnom konaní o porušení finančnej disciplíny, orgánu zabezpečujúceho ochranu finančných záujmov je prispôbiť a jasne špecifikovať usmernenie na svoje konkrétne podmienky (podľa špecifik fondov a operačných programov), pričom správne konanie v zmysle zákona č. 71/1967 Z. z. o správnom konaní týmto nie je dotknuté. Uvedené usmernenie je potrebné chápať ako stanovenie minimálnych požiadaviek na národnej úrovni. Zainteresovaný orgán môže pristúpiť aj k aplikovaniu prísnejších pravidiel.

Usmernenie sa nevzťahuje na ostatné procesy spojené s ukončovaním programového obdobia 2007 – 2013, ktoré sú upravené osobitnými usmerneniami centrálného koordinačného orgánu, riadiaceho orgánu a Pôdohospodárskej platobnej agentúry v prípade Operačného programu Rybné hospodárstvo SR 2007 – 2013, príp. orgánom auditu.

Usmernenie nadobúda účinnosť 26. januára 2016.

Obsah

1	Subjekty a ich povinnosti spojené s ukončením pomoci v programovom období 2007 – 2013.....	5
1.1	Prijímateľ.....	5
1.2	Riadiaci orgán.....	5
1.3	Platobná jednotka.....	8
1.4	Certifikačný orgán.....	9
1.5	Orgán auditu.....	9
2	Informačné a finančné toky k ukončeniu pomoci pre operačné programy programového obdobia 2007 – 2013..	11
2.1	Základné podmienky pre finančné ukončenie pomoci v programovom období 2007 – 2013.....	11
2.1.1	Oprávnenosť výdavkov.....	11
2.1.2	Nefungujúce projekty.....	11
2.1.3	Nefungujúce projekty – projekty nedofinancované prijímateľom do 31. decembra 2015.....	11
2.1.4	Nefungujúce projekty – projekty nedofinancované prijímateľom do 31. marca 2017.....	11
2.1.5	Osobitné pravidlá vzťahujúce sa na projekty generujúce príjmy ¹	12
2.1.6	Osobitné pravidlá vzťahujúce sa na nástroje finančného inžinierstva.....	12
2.1.7	Pravidlá vzťahujúce sa na projekty využívajúce inštitút preddavkových platieb v rámci odberateľsko-dodávateľských vzťahov.....	13
2.2	Termíny na spracovanie záverečných žiadostí o platbu na všetkých úrovniach finančného riadenia.....	13
2.2.1	Odporúčané hraničné termíny.....	14
2.3	Používanie mien vo vzťahu ku konverzii na menu EUR.....	15
3	Zabezpečenie finančných prostriedkov v štátnom rozpočte pri ukončovaní pomoci.....	15
3.1	Zabezpečenie finančných prostriedkov na predfinancovanie záverečnej platby z Európskej komisie.....	15
3.1.1	Postup uplatňovaný pre Program cezhraničnej spolupráce Slovenská republika – Česká republika 2007 – 2013.....	15
3.2	Nadkontrahovanie.....	15
3.2.1	Postup pri povolení nadkontrahovania.....	16
3.3	Flexibilita finančného plánu vo výške maximálne 10 % na úrovni prioritnej osi.....	16
4	Nezrovnalosti.....	17
4.1	Projekty pozastavené z dôvodu prebiehajúceho správneho / súdneho konania.....	17
4.2	Oznamovanie nezrovnalostí.....	18
4.3	Finančné opravy a vrátenie prostriedkov.....	19
5	Vzťah voči Európskej komisii.....	20
5.1	Záverečná bilancia.....	20
5.2	Záverečná platba z Európskej komisie.....	21
5.2.1	Oprava záverečnej žiadosti o platbu.....	22
6	Proces ukončovania operačných programov programového obdobia 2007 – 2013.....	22
	Zoznam príloh.....	23

1 Subjekty a ich povinnosti spojené s ukončením pomoci v programovom období 2007 – 2013

1.1 Prijímateľ

Prijímateľ je v súvislosti s ukončením pomoci v programovom období 2007 – 2013 povinný:

- a) ukončiť finančnú realizáciu projektu a splniť podmienky a povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku / zmluvy o poskytnutí finančného príspevku / zmluvy o financovaní / rozhodnutia o schválení žiadosti o nenávratný finančný príspevok;
- b) predložiť riadiacemu orgánu záverečnú žiadosť o platbu, resp. záverečné zúčtovanie zálohovej platby / záverečné zúčtovanie predfinancovania (plniace funkciu záverečnej žiadosti o platbu) vzťahujúce sa k výdavkom realizovaným do konca obdobia oprávnenosti výdavkov (31. december 2015) vrátane požadovanej dokumentácie;
- c) predložiť riadiacemu orgánu v prípade uplatnenia inštitútu preddavkových platieb žiadosť o platbu osobitne sa viažucu k výdavkom za preddavkové platby, v rámci ktorej budú predkladané výlučne len tie účtovné doklady, na základe ktorých je uhrádzaná preddavková platba prijímateľom dodávateľovi¹;
- d) predložiť riadiacemu orgánu v prípade uplatnenia inštitútu preddavkových platieb zúčtovanie preddavkovej platby vrátane informácií podľa prílohy č. 600-1 Doplňujúce údaje k preukázaniu dodania predmetu plnenia Systému riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007 – 2013¹ spolu s ďalšími relevantnými prílohami;
- e) v rámci implementácie nástrojov finančného inžinierstva predložiť riadiacemu orgánu príslušnú dokumentáciu s konečnými údajmi týkajúcimi sa implementácie nástrojov finančného inžinierstva potrebnú pre zostavenie Výkazu výdavkov na nástroje finančného inžinierstva v štruktúre podľa prílohy č. 5 tohto usmernenia v určených lehotách podľa prílohy č. 2 tohto usmernenia;
- f) zabezpečiť sfunkčnenie nefungujúceho projektu najneskôr **do 31. júla 2016** a predložiť riadiacemu orgánu informáciu o jeho sfunkčnení v štruktúre stanovenej riadiacim orgánom najneskôr **do 31. augusta 2016**;
- g) vysporiadať finančné prostriedky v rámci projektu a predložiť oznámenie o vysporiadaní finančných vzťahov vrátane evidencie evidenčných listov úprav rozpočtu potvrdzujúcich úpravu rozpočtu v prípade:
 - i) ak nevyčerpal poskytnuté prostriedky EÚ a štátneho rozpočtu na spolufinancovanie;
 - ii) ak mu boli poskytnuté finančné prostriedky EÚ a štátneho rozpočtu na spolufinancovanie z titulu mylnej platby;
 - iii) prijímateľ porušil povinnosti stanovené v zmluve o poskytnutí nenávratného finančného príspevku / zmluve o poskytnutí finančného príspevku / zmluve o financovaní / rozhodnutí o schválení žiadosti o nenávratný finančný príspevok (najmä porušenie finančnej disciplíny, porušenie verejného obstarávania alebo vznik nezrovnalosti) a porušenie týchto povinností, resp. nesplnenie týchto povinností je spojené s povinnosťou vrátenia finančných prostriedkov;
 - iv) ako prijímateľ – holdingový fond / osobitný finančný blok nezabezpečil použitie prostriedkov EÚ a štátneho rozpočtu na spolufinancovanie na účel pomoci definovaný v zmluve o financovaní v nadväznosti na požiadavky čl. 78 ods. 6 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006¹;
 - v) ak mu vznikol preplátok zo zúčtovania preddavkovej platby a to najneskôr spolu s predložením doplňujúcich údajov k preukázaniu dodania predmetu plnenia¹;
 - vi) z iných dôvodov, t. j. prijímateľ je povinný vysporiadať príspevok alebo jeho časť, napr. ak bol vytvorený príjem z projektu¹, resp. ak vznikol výnos^{2,3} atď.;
- h) vypracovať a predložiť následnú monitorovaciu správu po ukončení realizácie projektu v súvislosti s monitorovaním príjmu z projektu, a to v prípade, ak tak ustanovujú zmluvné podmienky;
- i) zabezpečiť uchovanie účtovnej a inej podpornej dokumentácie súvisiacej s projektom v súlade so zmluvnými podmienkami a národnými predpismi;
- j) zabezpečiť dodržanie zmluvných podmienok v súvislosti so zabezpečením procesu ukončenia pomoci programového obdobia 2007 – 2013, a to aj za príslušného partnera, ak je to relevantné;
- k) poskytovať potrebné informácie a súčinnosť všetkým relevantným zainteresovaným subjektom v súvislosti so zabezpečením procesu ukončenia pomoci programového obdobia 2007 – 2013.

1.2 Riadiaci orgán

Riadiaci orgán je v súvislosti s ukončením pomoci v programovom období 2007 – 2013 povinný:

- a) zosumarizovať a overiť výdavky a podklady predložené prijímateľom v súlade so zmluvou o poskytnutí nenávratného finančného príspevku / zmluvou o poskytnutí finančného príspevku / zmluvou o financovaní / rozhodnutím o schválení žiadosti o nenávratný finančný príspevok podľa čl. 60 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006 a čl. 13 nariadenia Komisie (ES) č. 1828/2006¹, resp. čl. 59 nariadenia Rady (ES) č. 1198/2006 a čl. 39 nariadenia Komisie (ES) č. 498/2007² vo vzťahu k výdavkom uplatňovaným do 31. decembra 2015, resp. k výdavkom uplatňovaným do 31. októbra 2016 v rámci nástrojov finančného inžinierstva a ktoré sú potrebné k schváleniu záverečnej žiadosti o platbu;
- b) skontrolovať kompletnú dokumentáciu týkajúcu sa dodania tovarov / poskytnutia služieb alebo vykonania stavebných prác, ktoré boli dodané / poskytnuté alebo vykonané po schválení žiadosti o platbu (zúčtovanie predfinancovania, zúčtovanie zálohovej platby, priebežná platba) na základe zúčtovania preddavkovej platby poskytovanej prijímateľom dodávateľovi v termíne stanovenom Systémom riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007 – 2013¹;

¹ vzťahuje sa na štrukturálne fondy a Kohézny fond

² vzťahuje sa na Európsky fond pre rybné hospodárstvo

³ pri odvode výnosu je potrebné postupovať v súlade s Metodickým usmernením Ministerstva financií SR k aplikácii § 7 ods. 1 písm. m) zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy vo väzbe na § 31 ods. 1 písm. d) citovaného zákona, ktorý je uverejnený vo Finančnom spravodajcovi č. 2/2005. Po odpočítaní zodpovedajúcej časti poplatkov za vedenie účtov, prípadne celý poplatok, ak ich vedie na samostatnom účte. V tomto prípade nie je možné tento poplatok uplatniť v rámci refundácie oprávnených výdavkov v žiadosti o platbu

- c) usmerniť prijímateľov predkladať osobitne žiadosti o platbu viažuce sa k výdavkom za preddavkové platby, v rámci ktorých sú predkladané účtovné doklady, na základe ktorých je uhrádzaná preddavková platba prijímateľom dodávateľovi¹;
- d) uviesť v zázname z administratívnej kontroly k žiadosti o platbu v časti "Iné záznamy" informáciu, že žiadosť o platbu obsahuje účtovné doklady, na základe ktorých je uhrádzaná preddavková platba prijímateľom dodávateľovi¹;
- e) zaslť orgánu auditu elektronicky na e-mailovú adresu organauditu@mfsr.sk a certifikačnému orgánu elektronicky na e-mailovú adresu platby@mfsr.sk spolu s detailmi postupu riadiaceho orgánu, vrátane zdôvodnenia pre určenie týchto projektov najneskôr **do 1. októbra 2015**:
 - i) zoznam projektov, pri ktorých sa plánuje využitie preddavkových platieb, kde výdavky vzniknú v priebehu roka 2015;
 - ii) zoznam projektov a relevantných žiadostí o platbu, kde boli / budú uhradené výdavky vzniknuté na základe preddavkových platieb a k reálnemu dodaniu tovarov / služieb alebo prác dôjde až v roku 2016;
- f) zaslť orgánu auditu elektronicky na e-mailovú adresu organauditu@mfsr.sk a certifikačnému orgánu elektronicky na e-mailovú adresu platby@mfsr.sk mesačne k poslednému kalendárnemu dňu daného mesiaca a najneskôr do 30. septembra 2016 zoznam projektov, pri ktorých sa využil inštitút preddavkových platieb s údajmi podľa prílohy č. 6 tohto usmernenia;
- g) zaslť platobnej jednotke, orgánu auditu elektronicky na e-mailovú adresu organauditu@mfsr.sk a certifikačnému orgánu elektronicky na e-mailovú adresu platby@mfsr.sk najneskôr **do 30. septembra 2016** zoznam projektov a relevantných žiadostí o platbu vrátane informácií podľa prílohy č. 600-1 "Dopĺňujúce údaje k preukázaniu dodania predmetu plnenia" Systému riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007 – 2013¹, pri ktorých bolo overené splnenie podmienok využitia preddavkových platieb v zmysle postupov definovaných Systémom riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007 – 2013¹;
- h) zostaviť poslednú technickú súhrnnú žiadosť o platbu spolu s posledným čiastkovým / záverečným výkazom výdavkov v rámci Programu cezhraničnej spolupráce Slovenská republika – Česká republika 2007 – 2013 a zaslť certifikačnému orgánu v stanovenom termíne podľa tohto usmernenia;
- i) na základe podkladov od prijímateľa vypracovať a predložiť orgánu auditu elektronicky na e-mailovú adresu organauditu@mfsr.sk a certifikačnému orgánu elektronicky na e-mailovú adresu platby@mfsr.sk v určených lehotách podľa prílohy č. 2 tohto usmernenia Výkaz výdavkov na nástroje finančného inžinierstva v štruktúre podľa prílohy č. 5 tohto usmernenia;
- j) zabezpečiť a overiť dodržanie maximálneho percentuálneho limitu pre krížové financovanie na úrovni prioritnej osi operačného programu a predložiť záverečný výkaz podľa prioritných osí certifikačnému orgánu elektronicky na e-mailovú adresu platby@mfsr.sk **do 30. apríla 2016**;
- k) zosumarizovať a predložiť certifikačnému orgánu informácie o vykonaných kontrolách na mieste podľa čl. 60 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006 a čl. 13 nariadenia Komisie (ES) č. 1828/2006¹, resp. čl. 59 nariadenia Rady (ES) č. 1198/2006 a čl. 39 nariadenia Komisie (ES) č. 498/2007² o overení oprávnenosti deklarovaných výdavkov;
- l) zosumarizovať a predložiť v určenej lehote podľa prílohy č. 2 certifikačnému orgánu informácie a dokumentáciu v štruktúre podľa príloh č. 3 až č. 5 tohto usmernenia;
- m) zabezpečiť pri systémových nedostatkoch riadiaceho orgánu prijatie opatrení na identifikáciu všetkých ostatných prípadov a zabezpečiť vykonanie potrebných nápravných opatrení a vhodných postupov na zamedzenie opakovaného výskytu nezrovnalostí;
- n) zabezpečiť súčinnosť a správne vypracovanie dokladov pri systémových nezrovnalostiach na účely vysporiadania finančných vzťahov na základe rozhodnutia ministra financií viazaním rozpočtových prostriedkov v súlade s § 18 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy za zdroj EÚ a zdroj štátneho rozpočtu v rozpočte kapitoly, ktorú tvorí rozpočet ministerstva, ako riadiaceho orgánu;
- o) vypracovať a predložiť certifikačnému orgánu a orgánu auditu **do 15. januára 2017** zoznam prípadov za rok 2016, v prípade ktorých riadiaci orgán v priebehu roka 2016 zistil a stanovil, že ich nemožno vymocť, alebo v prípade ktorých sa neočakáva, že budú vrátené v súlade s požiadavkou čl. 20 ods. 2 písm. d) nariadenia Komisie (ES) č. 1828/2006¹ (v štruktúre prílohy č. 20 Systému finančného riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007 – 2013), resp. v súlade s požiadavkou čl. 46 ods. 2 písm. d) nariadenia Komisie (ES) č. 498/2007² (v štruktúre prílohy č. 19 Systému finančného riadenia Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo na programové obdobie 2007 – 2013). Riadiaci orgán predloží predmetný zoznam s nulovými hodnotami, ak neevduje žiadne takéto prípady;
- p) zabezpečiť prijatie účinných postupov na vysporiadanie / vymáhanie nezrovnalostí a v prípade, ak riadiaci orgán má informácie, že suma nezrovnalosti sa nevymôže späť v plnej výške, informovať Európsku komisiu o sume a dôvodoch a predložiť certifikačnému orgánu aktualizovaný výkaz v štruktúre prílohy č. 20 Systému finančného riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007 – 2013¹, resp. v štruktúre prílohy č. 19 Systému finančného riadenia Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo na programové obdobie 2007 – 2013²;
- q) zabezpečiť predloženie správ z externých auditov (audit Európskej komisie, Európskeho dvora audítorov a iný audit), protokolov z kontrol vykonávaných podľa zákona č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a všetkých protokolov z kontrol, vrátane protokolov z kontrol vykonávaných Úradom pre verejné obstarávanie (zahŕňajúc aj tie, kde kontrola u prijímateľa nebola začatá na podnet riadiaceho orgánu) a predkladanie rozhodnutí v správnom konaní Úradu pre verejné obstarávanie elektronicky v naskenovanej verzii certifikačnému orgánu na e-mailovú adresu co@mfsr.sk, orgánu auditu na e-mailovú adresu spravy@mfsr.sk a centrálnemu koordinačnému orgánu na e-mailovú adresu metodika.cko@vlada.gov.sk do 7 kalendárnych dní od ich doručenia riadiacemu orgánu;
- r) zabezpečiť predloženie správ o výsledku vnútorného auditu a následnej finančnej kontroly vykonaných na riadiacom orgáne v zmysle zákona č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov elektronicky v naskenovanej verzii certifikačnému orgánu na e-mailovú adresu co@mfsr.sk a orgánu auditu elektronicky na e-mailovú adresu spravy@mfsr.sk do 7 kalendárnych dní od ich ukončenia podľa zákona č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;
- s) zabezpečiť predloženie správ z vyšetrovania Európskeho úradu pre boj proti podvodom elektronicky v naskenovanej verzii certifikačnému orgánu na e-mailovú adresu co@mfsr.sk a orgánu auditu elektronicky na e-mailovú adresu spravy@mfsr.sk;
- t) zabezpečiť riešenie nedostatkov / nezrovnalostí v rámci operačného programu, bezodkladne prijať a vykonať účinné nápravné opatrenia na identifikáciu všetkých ostatných prípadov s cieľom odstrániť nedostatky / nezrovnalosti a uistiť sa, že všetky nezrovnalosti (t. j. nezrovnalosti s finančným dopadom na štátny rozpočet Slovenskej republiky, nezrovnalosti s finančným dopadom na rozpočet EÚ, nezrovnalosti bez finančného dopadu, systémové nezrovnalosti) a nedostatky boli uspokojivo vyriešené, t. j. boli vysporiadané a / alebo boli prijaté nápravné opatrenia na účinné odstránenie týchto nedostatkov / nezrovnalostí a zistenia a odporúčania auditov plne implementované, pokiaľ ide o:

- i) overovania vykonané podľa čl. 13 a čl. 16 nariadenia Komisie (ES) č. 1828/2006¹, resp. čl. 39 a čl. 42 nariadenia Komisie (ES) č. 498/2007²;
- ii) overovania vykonané podľa čl. 61 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006¹, resp. čl. 60 nariadenia Rady (ES) č. 1198/2006² v určenej lehote podľa prílohy č. 2 tohto usmernenia;
- iii) audity a kontroly iných národných orgánov, Európskej komisie, Európskeho dvora audítorov a vyšetrovania Európskeho úradu pre boj proti podvodom;
- u) prostredníctvom platobnej jednotky vyplatiť prijímateľovi záverečnú žiadosť o platbu;
- v) po zosúladení údajov o výške poskytnutého nenávratného finančného príspevku z ITMS a ISUF, v spolupráci s platobnou jednotkou, vysporiadať finančné vzťahy s prijímateľom, ukončiť realizáciu projektu v ITMS a zároveň zabezpečiť kontrolu zadania povinných údajov k projektu a súvisiacim dokladom v súlade s Metodickým pokynom centrálného koordinačného orgánu č. 8 k zadávaniu povinných údajov do ITMS pre programové obdobie 2007 – 2013¹ v platnom znení vrátane evidovania oznámenia o vysporiadaní finančných vzťahov a konečných stavov nezrovnalostí pre dokument Správa o zistenej nezrovnalosti v súlade s usmernením Ministerstva financií SR č. 16/2008-U k nezrovnalostiam v rámci finančného riadenia štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu a Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo a Manuálom č. 2/2010-M k evidencii nezrovnalosti, žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov a oznámení o vysporiadaní finančných vzťahov v ITMS v programovom období 2007 – 2013;
- w) vykonať sumárnu kontrolu súladu, presnosti, správnosti a úplnosti evidovania údajov a dokladov o nezrovnalostiach a vysporiadaných finančných vzťahoch za operačný program, prípadnú opravu nekorektných / neaktuálnych / neúplných údajov v ITMS a ISUF a potvrdiť správnosť výsledkov tejto kontroly v dokumentoch podľa prílohy č. 3 tohto usmernenia;
- x) vypracovať a predložiť v určenej lehote podľa prílohy č. 2 tohto usmernenia certifikačnému orgánu a v kópii orgánu auditu dokument "Záverečné vyhlásenie riadiaceho orgánu" podľa prílohy č. 3 tohto usmernenia, kde riadiaci orgán potvrdí najmä:
 - oprávnenosť výdavkov zahrnutých v súhrnných žiadostiach o platbu / technických súhrnných žiadostiach o platbu / súhrnných žiadostiach o platbu viažucich sa k výdavkom za preddavkové platby, ktoré sú predkladané osobitne a súlad s právnymi predpismi EÚ a SR pokiaľ ide o pravidlá štátnej pomoci a pomoci de minimis, pravidlá verejného obstarávania, pravidlá zdôvodňovania zálohových platieb v rámci štátnej pomoci podľa čl.107 Zmluvy, na základe vykonaných kontrol podľa čl. 13 a čl. 16 nariadenia Komisie (ES) č. 1828/2006¹, resp. čl. 39 a čl. 42 nariadenia Komisie (ES) č. 498/2007²;
 - uspokojivé vyriešenie všetkých zistení a odporúčaní auditov, overovaní a kontrol a plné implementovanie opatrení prijatých k týmto nedostatkom;
 - presnosť, správnosť a úplnosť údajov a dokladov evidovaných k nezrovnalostiam a vysporiadaným finančným prostriedkom v ITMS a ISUF na základe preukázaných dokumentov (sumárny výkaz nezrovnalostí a vratiek s finančným dopadom na rozpočet EÚ (príloha 1a prílohy č.3), výkaz nezrovnalostí s kvalifikáciou IRQ3, IRQ5 hlásené na OLAF (príloha 1b prílohy č.3), výkaz pozastavených projektov z dôvodu súdneho, resp. správneho konania (príloha 1c prílohy č.3), výkaz mimoriadne ukončených projektov (príloha 1d prílohy č.3)).Pri vypracovaní "Záverečného vyhlásenia riadiaceho orgánu" vychádza riadiaci orgán okrem iného najmä zo správ z vládneho auditu (typ vládneho auditu: systémový audit a audit operácií), Zápisov z overenia splnenia opatrení na nápravu nedostatkov zistených vládny auditom a odstránení príčin ich vzniku a zohľadnenia odporúčaní (výstupy z follow up), správ z vládneho auditu (typ vládneho auditu: audit ukončenia pomoci v rámci programového obdobia 2007 – 2013), zo správ o výsledku vnútorného auditu, následnej finančnej kontroly, externého auditu (Európskej komisie, Európskeho dvora audítorov, resp. iný audit), všetkých protokolov / správ z kontrol (riadiaceho orgánu, Najvyššieho kontrolného úradu SR) a rozhodnutí v správnom konaní Úradu pre verejné obstarávanie týkajúcich sa riadiaceho orgánu vrátane správ z vyšetrovania Európskeho úradu pre boj proti podvodom.
- y) vypracovať a predložiť certifikačnému orgánu a orgánu auditu zaslať elektronicky na e-mailovú adresu organauditu@mfsr.sk každoročne k 31. máju za predchádzajúci kalendárny rok, t. j. prvýkrát k 31. máju 2014 a poslednýkrát k 10. januáru 2017 zoznam (ak je relevantný):
 - i) projektov pozastavených z dôvodu správneho konania a projektov pozastavených z dôvodu súdneho konania;
 - ii) projektov, rozdelených do fáz, a to vrátane veľkých projektov¹;
 - iii) prehľad operácií nástrojov finančného inžinierstva vykonávaných s / bez holdingového fondu v štruktúre príloh Rozhodnutia Komisie č. C(2015) 2771 z 30. apríla 2015, ktorým sa mení rozhodnutie Komisie č. C(2013) 1573 o schválení usmernení k ukončeniu operačných programov prijatých na účely využívania pomoci z Európskeho fondu regionálneho rozvoja, Európskeho sociálneho fondu a Kohézneho fondu (2007 – 2013);
- z) vypracovať a predložiť elektronicky certifikačnému orgánu na e-mailovú adresu co@mfsr.sk v mesačných intervaloch, t. j. najneskôr do 6 kalendárnych dní nasledujúceho mesiaca po skončení príslušného mesiaca, ku ktorému sa monitoring vypracováva, v zmysle prílohy č. 4 tohto usmernenia výkazy projektov finančne neukončených do 31. decembra 2015;
- aa) viesť zoznam projektov, ktoré sú predmetom šetrenia, vyšetrovania, kontroly a auditu zo strany relevantných orgánov mimo čl. 95 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006, resp. čl. 92 nariadenia Rady (ES) č. 1198/2006, pravidelne monitorovať stav predmetného preskúmania, bezodkladne, ako aj na základe požiadavky certifikačného orgánu informovať certifikačný orgán na e-mailovú adresu co@mfsr.sk o zmene stavu preskúmania a s ohľadom na možný dopad na štátny rozpočet zvážiť financovanie takýchto projektov voči prijímateľovi s posúdením všetkých rizík plynúcich z následného potvrdenia identifikovaných podozrení a nedostatkov a zaradenie výdavkov týchto projektov do súhrnnej žiadosti o platbu / technickej súhrnnej žiadosti o platbu na certifikačný orgán;
- bb) uzatvoriť a archivovať projektovú zložku projektu prijímateľa, vrátane všetkých podkladov týkajúcich sa finančného vysporiadania a monitorovania projektu po ukončení realizácie projektu v súlade so zmluvnými podmienkami a Systémom finančného riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007 – 2013, resp. Systémom finančného riadenia Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo na programové obdobie 2007 – 2013;
- cc) v rámci Programu cezhraničnej spolupráce Slovenská republika – Česká republika 2007 – 2013 úzko spolupracovať s Národným orgánom pri zostavení záverečnej správy o vykonávaní operačného programu pred jej predložením certifikačnému orgánu a orgánu auditu za účelom overenia správnosti údajov o vykázanych výdavkoch, vrátane informácií o nezrovnalostiach a vysporiadaných finančných vzťahoch v záverečnej správe o vykonávaní operačného programu;
- dd) predložiť záverečnú správu o vykonávaní operačného programu vrátane informácií podľa čl. 67 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006¹, resp. čl. 67 nariadenia Rady (ES) č. 1198/2006² certifikačnému orgánu a e-mailovú adresu co@mfsr.sk, orgánu auditu elektronicky na e-mailovú adresu organauditu@mfsr.sk a centrálnemu koordinačnému orgánu na e-mailovú adresu metodika.cko@vlada.gov.sk v určenej lehote podľa prílohy č. 2 tohto usmernenia za účelom overenia správnosti údajov o vykázanych výdavkoch, vrátane informácií o nezrovnalostiach v záverečnej správe o vykonávaní operačného programu. Záverečná správa o vykonávaní operačného programu musí byť vypracovaná v úzkej spolupráci riadiaceho orgánu so sprostredkovateľským orgánom pod riadiacim orgánom a platobnou jednotkou, ktorí sú poverení

- vykonávať zhromažďovanie a selekciu monitorovacích, finančných a účtovných údajov na svojej úrovni tak, aby výsledkom boli jednotné, zosúladené výstupy na úrovni projektov, opatrení, prioritných osí, operačného programu;
- ee) vypracovať v súlade s čl. 89 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006¹, resp. čl. 86 nariadenia Rady (ES) č. 1198/2006² záverečnú správu o vykonávaní operačného programu, a po jej odsúhlasení s certifikačným orgánom a orgánom auditu zaslať do 31. marca 2017 prostredníctvom SFC2007 na Európsku komisiu;
- ff) zabezpečiť a overiť, či došlo k splneniu podmienok v súlade s čl. 78 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006¹, resp. čl. 34 nariadenia Komisie (ES) č. 498/2007², najmä pokiaľ sa jedná o štátnu pomoc v zmysle čl. 107 (1) Zmluvy o fungovaní EÚ a nástroje finančného inžinierstva (v súlade s čl. 44 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006¹, resp. čl. 55 nariadenia Rady (ES) č. 1198/2006 a čl. 34 nariadenia Komisie (ES) č. 498/2007²) v zmysle termínov stanovených týmito usmernením;
- gg) zabezpečiť a overiť, či došlo k splneniu podmienok a úloh definovaných v splnomocnení o delegovaní právomocí riadiaceho orgánu na sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom súvisiacich s ukončením pomoci;
- hh) zabezpečiť priebežné sledovanie záverečnej bilancie operačného programu a poskytovať súčinnosť certifikačnému orgánu pri vypracovaní a aktualizácii záverečnej bilancie príslušného operačného programu v zmysle pokynov a termínov stanovených certifikačným orgánom;
- ii) aktualizovať všetky relevantné informácie v dokumentoch súvisiacich s ukončením pomoci a bezodkladne informovať certifikačný orgán a orgán auditu;
- jj) zaevidovať informácie vyplývajúce z komunikácie s Európskou komisiou súvisiace s ukončením pomoci pre každý operačný program prostredníctvom informačného systému Európskej komisie SFC2007;
- kk) zabezpečiť, aby informácie súvisiace s ukončením pomoci pre každý operačný program zaevidované do informačného systému Európskej komisie SFC2007 boli zosúladené s informáciami uvedenými v záverečnej žiadosti o platbu, záverečným vyhlásením o ukončení pomoci operačného programu a údajmi zo záverečnej kontrolnej správy;
- ll) zabezpečiť, aby agregované údaje súvisiace s ukončením pomoci pre každý operačný program zaevidované do informačného systému Európskej komisie SFC2007 boli zosúladené s údajmi zaevidovanými v ITMS, ISUF a IMS;
- mm) zabezpečiť v termíne **do 30. septembra 2016** predloženie prílohy č. 5 metodického pokynu centrálného koordinačného orgánu č. 16 k uzatváraniu operačných programov v rámci programového obdobia 2007 – 2013 certifikačnému orgánu elektronicky na e-mailovú adresu co@mfsr.sk a orgánu auditu elektronicky na e-mailovú adresu organaudit@mfsr.sk;
- nn) zabezpečiť v termíne **do 31. marca 2019** predloženie Európskej komisii záverečných dokumentov a potrebných informácií, týkajúcich sa dokončenia a prevádzkových aspektov nefungujúcich projektov v rámci príslušného operačného programu;
- oo) zabezpečiť Európskej komisii sprístupnenie / dostupnosť dokumentov vzťahujúcich sa na programové obdobie 2007 – 2013 počas obdobia 3 rokov po ukončení príslušného operačného programu v súlade s čl. 89 a čl. 90 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006¹, resp. čl. 86 a čl. 87 nariadenia Rady (ES) č. 1198/2006²;
- pp) poskytovať súčinnosť a zabezpečiť aktívnu komunikáciu s relevantnými subjektmi na národnej úrovni a Európskou komisiou v súvislosti s procesom ukončenia pomoci programového obdobia 2007 – 2013.

Vyššie uvedené povinnosti je riadiaci orgán povinný vykonávať a aktualizovať bez zbytočného odkladu priebežne počas implementácie projektov v rámci príslušného operačného programu.

1.3 Platobná jednotka

Platobná jednotka je v súvislosti s ukončením pomoci v programovom období 2007 – 2013 povinná:

- a) zostaviť poslednú súhrnnú žiadosť o platbu a zaslať ju spolu s čiastkovým / záverečným výkazom výdavkov certifikačnému orgánu v stanovenom termíne podľa tohto usmernenia;
- b) zostaviť súhrnnú žiadosť o platbu viažucu sa k výdavkom za preddavkové platby, ktorá bude zahŕňať výlučne len tie žiadosti o platby, rámci ktorých sú predkladané účtovné doklady, na základe ktorých je uhrádzaná preddavková platba prijímateľom dodávateľovi¹ a zaslať ju spolu s čiastkovým / záverečným výkazom výdavkov certifikačnému orgánu v stanovenom termíne podľa tohto usmernenia;
- c) po schválení súhrnnej žiadosti o platbu certifikačným orgánom uhradiť prijímateľovi záverečnú žiadosť o platbu;
- d) v spolupráci s riadiacim orgánom overiť dodržanie limitov finančného plánu pre každé opatrenie / prioritnú os za objem pomoci operačného programu zo štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu, Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo a štátneho rozpočtu na spolufinancovanie (vrátane overenia dodržania maximálneho percentuálneho limitu pre krížové financovanie na úrovni prioritnej osi operačného programu¹);
- e) zabezpečiť predloženie správy o výsledku externého auditu (audit Európskej komisie, Európskeho dvora audítorov a iný audit), protokolov z kontrol vykonávaných podľa zákona č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov týkajúcich sa platobnej jednotky elektronicky v naskenovanej verzii certifikačnému orgánu na e-mailovú adresu co@mfsr.sk a orgánu auditu na e-mailovú adresu spravy@mfsr.sk do 7 kalendárnych dní od ich doručenia;
- f) zabezpečiť predloženie správy o výsledku vnútorného auditu a následnej finančnej kontroly vykonanej na platobnej jednotke v zmysle zákona č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov elektronicky v naskenovanej verzii certifikačnému orgánu na e-mailovú adresu co@mfsr.sk a orgánu auditu na e-mailovú adresu spravy@mfsr.sk do 7 kalendárnych dní od ich ukončenia podľa zákona č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;
- g) uistiť sa o vysporiadaní všetkých pohľadávok a nezrovnalostí za všetky subjekty vedené v čiastkovej knihe dlžníkov, resp. v čiastkovom výkaze nezrovnalostí a vratiek za zdroj EÚ a spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu;
- h) evidovať všetky oznámenia o vysporiadaní finančných vzťahov predložené zo strany prijímateľa alebo riadiaceho orgánu k prijatým prostriedkom vrátane evidencie evidenčných listov úprav rozpočtu potvrdzujúcich úpravu rozpočtu;
- i) zabezpečiť a uistiť sa, že všetky údaje k nezrovnalostiam a finančnému vysporiadaniu sú evidované v ITMS a ISUF presne, správne a úplne;
- j) poskytnúť súčinnosť riadiacemu orgánu pri vypracovaní "Záverečného vyhlásenia riadiaceho orgánu" (príloha č. 3 tohto usmernenia). V prípade, ak "Záverečné vyhlásenie riadiaceho orgánu" sa preukáže ako neúplné, resp. nepresné, bude sa to považovať za závažný nedostatok riadiacich a kontrolných systémov operačného programu s rizikom udelenia dodatočnej finančnej opravy na národnej úrovni alebo Európskou komisiou;
- k) poskytnúť súčinnosť riadiacemu orgánu pri vypracovaní záverečnej správy o vykonávaní operačného programu vrátane informácií podľa čl. 67 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006¹, resp. čl. 67 nariadenia Rady (ES) č. 1198/2006² predloženej certifikačnému orgánu a orgánu auditu za účelom overenia správnosti údajov o vykázaných výdavkoch, vrátane informácií o nezrovnalostiach v záverečnej správe o vykonávaní operačného programu;

Usmernenie k ukončeniu pomoci zo štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu a Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo na programové obdobie 2007 – 2013, verzia 2.1

- l) vykonať sumárnu kontrolu súladu, presnosti, správnosti a úplnosti konečného stavu výkazu nezrovnalostí, vratiek a vysporiadaných finančných prostriedkov v ITMS a ISUF na základe preukázaných dokumentov a poskytnúť riadiacemu orgánu, certifikačnému orgánu a orgánu auditu záverečný výkaz nezrovnalostí, vratiek a vysporiadaných finančných prostriedkov v ITMS a ISUF v súvislosti s oprávnenosťou výdavkov a ich súladom s právnymi predpismi EÚ a SR (príloha č. 3 tohto usmernenia) v lehote určenej prílohou č. 2 tohto usmernenia;
- m) poskytovať súčinnosť a zabezpečiť aktívnu komunikáciu s relevantnými subjektmi na národnej úrovni v súvislosti s procesom ukončenia pomoci pre programové obdobie 2007 – 2013.

Vyššie uvedené povinnosti je platobná jednotka povinná vykonávať a aktualizovať bez zbytočného odkladu priebežne počas implementácie projektov v rámci príslušného operačného programu.

1.4 Certifikačný orgán

Certifikačný orgán je v súvislosti s ukončením pomoci v programovom období 2007 – 2013 povinný:

- a) vypracovať za jednotlivé operačné programy záverečnú bilanciu, ktorá zohľadní vrátenie finančných prostriedkov od prijímateľa;
- b) vykonať certifikáciu pred predložením záverečnej žiadosti o platbu a záverečného výkazu výdavkov Európskej komisii v súlade s kapitolou 4.9 Systému finančného riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007 – 2013, resp. v súlade s kapitolou 4.8 Systému finančného riadenia Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo na programové obdobie 2007 – 2013 v rámci jednotlivých operačných programov, s cieľom:
 - i) uzatvoriť zistenia z certifikačných overovaní v rámci jednotlivých operačných programov štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu a Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo a uistiť sa, že všetky nedostatky / nezrovnalosti identifikované pri certifikačných overovaniach boli uspokojivo vyriešené;
 - ii) uistiť sa, že bol dodržaný maximálny percentuálny limit pre krížové financovanie na úrovni prioritnej osi operačného programu¹;
 - iii) uistiť sa, že riadiaci orgán vykonal overenie dodania predmetu plnenia uhradeného na základe preddavkovej platby¹;
 - iv) uistiť sa, že má dostatok informácií, aby bol schopný osvedčiť presnosť, zákonnosť, oprávnenosť a správnosť deklarovaných výdavkov a plnenie kontrolných povinností riadiaceho orgánu v celej oblasti operačného programu, a že podmienky podľa čl. 61 písm. b) až f) nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006¹, resp. čl. 60 písm. b) až f) nariadenia Rady (ES) č. 1198/2006² boli splnené;
 - v) uistiť sa, že všetky nedostatky / nezrovnalosti z kontrol a auditov sú opravené;
 - vi) uistiť sa, ktoré finančné prostriedky boli vrátené na účty certifikačného orgánu a do rozpočtu EÚ pred ukončením operačného programu, resp. boli odpočítané zo záverečného výkazu výdavkov predloženého Európskej komisii;
- c) vypracovať, zaevidovať a predložiť **do 31. marca 2017** Európskej komisii záverečné výkazy o stiahnutých a vrátených sumách, o neukončených prípadoch vymáhania a o nevyožiteľných sumách v súlade s čl. 20 ods. 2 písm. a) až d) a prílohou č. XI nariadenia Komisie (ES) č. 1828/2006¹, resp. v súlade s čl. 46 ods. 2 písm. a) až d) a prílohou č. X nariadenia Komisie (ES) č. 498/2007², t. j. výkaz prostriedkov, ktoré boli stiahnuté z výkazu výdavkov, boli vrátené a odpočítané z výkazu výdavkov, majú byť vrátené, resp. sa neočakáva, že budú vrátené v členení podľa prioritných osí a rokov, v ktorých boli vydané príkazy na vrátenie prostriedkov;
- d) zosumarizovať podklady od príslušných platobných jednotiek, riadiacich orgánov a vypracovať žiadosť o záverečnú platbu na Európsku komisiu spolu s certifikovaným výkazom skutočne zaplatených výdavkov (v súlade s čl. 78 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006¹, resp. čl. 78 nariadenia Rady (ES) č. 1198/2006²;
- e) overiť správnosť údajov o vykázaných výdavkoch v záverečnej správe o vykonávaní operačného programu vypracovanej riadiacim orgánom;
- f) zaevidovať a zaslať Európskej komisii elektronicky, prostredníctvom informačného systému Európskej komisie SFC2007, záverečnú žiadosť o platbu, záverečný výkaz výdavkov, vrátane výkazu výdavkov na nástroje finančného inžinierstva a štátnej pomoci v súlade s čl. 78 ods. 6 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006¹, resp. čl. 34 ods. 2 nariadenia Komisie (ES) č. 498/2007² a certifikát (certifikovaný výkaz výdavkov) v termíne **do 31. marca 2017**;
- g) vrátiť Európskej komisii finančné prostriedky prijaté od prijímateľa v rámci procesu finančného vysporiadania po predložení záverečnej žiadosti o platbu na Európsku komisiu;
- h) predložiť záverečnú žiadosť o platbu a záverečný výkaz výdavkov orgánu auditu v dostatočnom časovom predstihu, avšak najneskôr **do 31. decembra 2016**;
- i) ak sa certifikačný orgán do deviatich mesiacov odo dňa prevedenia záverečnej platby rozhodne zaslať Európskej komisii žiadosť na jej zmenu, písomne informuje ešte pred zaslaním tejto žiadosti orgán auditu;
- j) zaevidovať informácie vyplývajúce z komunikácie s Európskou komisiou súvisiace s ukončením pomoci pre každý operačný program štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu a Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo prostredníctvom informačného systému Európskej komisie SFC2007 a zabezpečiť, aby informácie súvisiace s ukončením pomoci pre každý operačný program štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu a Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo zaevidované do informačného systému Európskej komisie SFC2007 boli zosúladené s informáciami uvedenými v záverečnej žiadosti o platbu a záverečnom výkaze výdavkov;
- k) poskytovať súčinnosť a zabezpečiť aktívnu komunikáciu s Európskou komisiou a s relevantnými národnými inštitúciami v súvislosti s procesom ukončenia pomoci pre programové obdobie 2007 – 2013.

1.5 Orgán auditu

V pozícii orgánu vydávajúceho vyhlásenie o ukončení pomoci operačného programu je orgán auditu v súvislosti s ukončením pomoci zo štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu a Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo pre programové obdobie 2007 – 2013 povinný:

- a) posúdiť žiadosť o záverečnú platbu v rámci operačného programu a zákonnosť a správnosť príslušných transakcií zahrnutých do záverečnej žiadosti o platbu a záverečného výkazu výdavkov, ktorý je doložený záverečnou kontrolnou správou a predmetné posúdenie predložiť certifikačnému orgánu v termíne najneskôr **do 24. marca 2017**;
- b) skontrolovať dodržanie povinností riadiaceho orgánu, platobnej jednotky, certifikačného orgánu pri zabezpečení postupov vzťahujúcich sa na proces ukončovania príslušného operačného programu;
- c) vykonať overenie v rámci jednotlivých operačných programov s cieľom uistenia sa, že všetky nedostatky / nezrovnalosti boli opravené, pokiaľ ide o:
 - i) plnenie riadiacich a kontrolných funkcií riadiaceho orgánu;

- ii) kontroly na mieste vykonané podľa čl. 60 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006 a čl. 13 nariadenia Komisie (ES) č. 1828/2006¹, resp. čl. 59 nariadenia Rady (ES) č. 1198/2006 a čl. 39 nariadenia Komisie (ES) č. 498/2007²;
- iii) kontroly certifikačného orgánu;
- iv) kontroly a vládne audity vykonané podľa čl. 62 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006 a audity operácií podľa čl. 16 nariadenia Komisie (ES) č. 1828/2006¹, resp. čl. 61 nariadenia Rady (ES) č. 1198/2006 a čl. 42 nariadenia Komisie (ES) č. 498/2007²;
- v) audity iných národných orgánov, Európskej komisie a Európskeho dvora audítorov;
- d) uistiť sa, že všetky nedostatky zistené orgánom auditu v rámci vykonaných auditov operácií sú zanalyzované v súlade s Usmernením Európskej komisie k spracovaniu chýb zverejnených vo výročných kontrolných správach (COCOF č. 11/0041/01 zo 7. decembra 2011¹, resp. EFFC č. 87/2012 z 9. septembra 2012²);
- e) zabezpečiť pri systémových nedostatkoch identifikovaných na orgáne auditu prijatie opatrení na identifikáciu všetkých ostatných prípadov, overiť vykonanie potrebných nápravných opatrení a prijatie vhodných postupov na zamedzenie opakovaného výskytu chýb;
- f) zabezpečiť súčinnosť pri vypracovaní dokladov pri systémových nezrovnalostiach na účely vysporiadania finančných vzťahov na základe rozhodnutia ministra financií viazaním rozpočtových prostriedkov v súlade s § 18 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy za zdroj EÚ a zdroj štátneho rozpočtu v rozpočte kapitoly, ktorú tvorí rozpočet ministerstva, ako riadiaceho orgánu;
- g) zabezpečiť overenie riešenia nedostatkov / nezrovnalostí zistených orgánom auditu v rámci operačného programu, overiť prijatie účinných nápravných opatrení na identifikáciu všetkých ostatných prípadov s cieľom odstrániť nedostatky / nezrovnalosti a uistiť sa, že všetky nezrovnalosti zistené a zaevidované orgánom auditu (t. j. nezrovnalosti s finančným dopadom na štátny rozpočet Slovenskej republiky, nezrovnalosti s finančným dopadom na rozpočet EÚ, nezrovnalosti bez finančného dopadu, systémové nezrovnalosti) a nedostatky boli uspokojivo vyriešené, t. j. boli vysporiadané a / alebo boli prijaté nápravné opatrenia na účinné odstránenie týchto nedostatkov / nezrovnalostí a zistenia a odporúčania auditov plne implementované, pokiaľ ide o audity operácií a systémové audity;
- h) v nadväznosti na riešenie nedostatkov / nezrovnalostí zistených orgánom auditu v rámci operačného programu vykonať sumárnu kontrolu súladu, presnosti, správnosti a úplnosti evidovania údajov a dokladov, vykonať prípadnú opravu nekorektných / neaktuálnych údajov v ITMS vrátane konečných stavov nezrovnalostí pre dokument Správa o zistenej nezrovnalosti a zabezpečiť kontrolu zadania všetkých údajov a súvisiacich dokladov v súlade s Metodickým pokynom centrálného koordinačného orgánu č. 8 k zadávaniu povinných údajov do ITMS pre programové obdobie 2007 – 2013¹ a v súlade s usmernením Ministerstva financií SR č. 16/2008-U k nezrovnalostiam v rámci finančného riadenia štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu a Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo a Manuálom č. 2/2010-M k evidencii nezrovnalostí, žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov a oznámení o vysporiadaní finančných vzťahov v ITMS v programovom období 2007 – 2013;
- i) poskytnúť súčinnosť riadiacemu orgánu pri vypracovaní dokumentu "Záverečné vyhlásenie riadiaceho orgánu" (príloha č. 3 tohto usmernenia) za oblasť všetkých auditov vykonaných v pôsobnosti orgánu auditu. Poskytnúť súčinnosť riadiacemu orgánu neznamena prevzatie zodpovednosti orgánom auditu za "Záverečné vyhlásenie riadiaceho orgánu";
- j) overiť a uistiť sa, že certifikačný orgán dodržal podmienky stanovené v čl. 61 písm. b) až f) nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006¹, resp. v čl. 60 písm. b) až f) nariadenia Rady (ES) č. 1198/2006², a že získané finančné prostriedky boli vrátené do rozpočtu EÚ pred ukončením operačného programu, resp. boli odpočítané zo záverečného výkazu výdavkov predloženého Európskej komisii;
- k) overiť správnosť údajov vypracovaných certifikačným orgánom v Záverečnom výkaze o stiahnutých a vrátených sumách, o neukončených prípadoch vymáhania a o nevymožiteľných sumách v súlade s čl. 20 ods. 2 prílohy č. XI nariadenia Komisie (ES) č. 1828/2006¹, resp. čl. 46 ods. 2 a prílohou č. X nariadenia Komisie (ES) č. 498/2007². V prípade, ak by Záverečný výkaz o stiahnutých a vrátených sumách, o neukončených prípadoch vymáhania a o nevymožiteľných sumách bol orgánom auditu hodnotený ako neúplný, resp. nepresný, bude sa to považovať za závažný nedostatok riadiacich a kontrolných systémov operačného programu s rizikom udelenia dodatočnej finančnej opravy na národnej úrovni Slovenskej republiky alebo Európskou komisiou;
- l) overiť správnosť údajov deklarovanych v prílohe č. 5 tohto usmernenia – Výkaz výdavkov na nástroje finančného inžinierstva;
- m) vykonať všetky nevyhnutné overenia za účelom získania primeranej istoty o správnosti certifikovaných výkazov výdavkov a o zákonitosti a správnosti platieb, ktoré sú v nich zahrnuté;
- n) vypracovať záverečnú kontrolnú správu a vyhlásenie o ukončení pomoci pre operačný program a zaslať ich Európskej komisii prostredníctvom informačného systému Európskej komisie SFC2007 v termíne **do 31. marca 2017** súčasne, alebo po odoslaní záverečnej žiadosti o platbu, resp. záverečnej správy o vykonávaní operačného programu. Súčasťou záverečnej kontrolnej správy bude tabuľkový prehľad, spracovaný pre každý operačný program, t. j. "Sumarizácia nedostatkov / nezrovnalostí za všetky kontroly / audity / certifikačné overovania vykonané na programoch v rámci programového obdobia 2007 – 2013" orgánmi Slovenskej republiky a Európskej únie počas trvania operačného programu.

V súvislosti s ukončením pomoci v rámci Programu cezhraničnej spolupráce Slovenská republika – Česká republika 2007 – 2013 je nevyhnutná úzka spolupráca medzi riadiacim orgánom a národným orgánom a orgánom auditu a skupinou audítorov a dodržanie podmienok a povinností stanovených pre uvedené subjekty na národnej úrovni. Hraničné termíny definované v tomto usmernení však musia byť dodržané.

Orgán auditu a spolupracujúci orgán má právo vyžiadať od subjektov zapojených do finančného riadenia, aby v ním určenej primeranej lehote zabezpečili priame pripojenie a prístup orgánu auditu do informačných systémov nimi prevádzkovaných v celom rozsahu uplatňovania pôsobnosti orgánu auditu. Orgán auditu a spolupracujúci orgán má právo vyžadovať informácie od všetkých zapojených orgánov pre účely ukončovania pomoci programového obdobia 2007 – 2013.

Orgán auditu, spolupracujúce orgány v prerokovaných správach z vládnych auditov vrátane schválených správ o zistených nezrovnalostiach pre projekty štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu a Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo zdokumentujú zistené nezrovnalosti a zároveň zaevidujú príslušné údaje o zisteniach a nezrovnalostiach do ITMS a CEDIS.

2 Informačné a finančné toky k ukončeniu pomoci pre operačné programy programového obdobia 2007 – 2013

2.1 Základné podmienky pre finančné ukončenie pomoci v programovom období 2007 – 2013

2.1.1 Oprávnenosť výdavkov

V súlade s čl. 56 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006¹, resp. čl. 55 nariadenia Rady (ES) č. 1198/2006² je obdobie pre oprávnenosť výdavkov vrátane výdavkov na veľké projekty¹ stanovené v rozhodnutí o poskytnutí príspevku z fondu. **V podmienkach Slovenskej republiky bolo obdobie oprávnenosti ohraničené od 1. januára 2007 do 31. decembra 2015.**

Akékoľvek výdavky realizované pred alebo po uvedenom období nemožno považovať za oprávnené a nemožno si ich nárokovať na uplatnenie zo štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu a Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo.

V súlade s čl. 78 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006¹, resp. čl. 78 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 1198/2006², čl. 107 (1) Zmluvy o fungovaní EÚ (bývalý čl. 87 Zmluvy o ES)¹ je možné výdavky prijímateľov akceptovať ako oprávnené maximálne do obdobia 31. decembra 2015.

V súlade s čl. 78 ods. 6 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006¹ a rozhodnutím Komisie č. C(2015) 2771 z 30. apríla 2015, ktorým sa mení rozhodnutie Komisie č. C(2013) 1573 o schválení usmernení k ukončeniu operačných programov prijatých na účely využívania pomoci z Európskeho fondu regionálneho rozvoja, Európskeho sociálneho fondu a Kohézneho fondu (2007 – 2013) je možné v rámci nástrojov finančného inžinierstva považovať výdavky týkajúce sa:

- a) všetkých platieb z fondov rozvoja miest na investície do verejno-súkromných partnerstiev alebo iných projektov zahrnutých v integrovanom pláne rozvoja miest;
- b) všetkých platieb v rámci investícií do podnikov z nástrojov finančného inžinierstva pre podniky;
- c) všetkých poskytnutých záruk vrátane súm poskytnutých ako záruky záručnými fondmi;
- d) všetkých úverov alebo záruk na návratné investície z fondov alebo iných motivačných schém poskytujúcich úvery, záruky na návratné investície alebo rovnocenné nástroje na energetickú efektívnosť a využívanie energie z obnoviteľných zdrojov energie v budovách vrátane existujúcich obytných objektov;
- e) oprávnených nákladov a poplatkov na riadenie

ako oprávnené, **maximálne do termínu predloženia záverečnej žiadosti o platbu** na Európsku komisiu certifikačným orgánom.

Podmienky pre uzatváranie nástrojov finančného inžinierstva na národnej úrovni sú uvedené v časti 2.1.6.

2.1.2 Nefungujúce projekty

V procese ukončenia pomoci programového obdobia 2007 – 2013 sa môžu vyskytnúť prípady projektov, ktoré z rôznych dôvodov nie je možné považovať za finančne alebo vecne zrealizované (nie sú hotové a v prevádzke).

V súlade s ustanoveniami Rozhodnutia Komisie č. C(2015) 2771 z 30. apríla 2015, ktorým sa mení rozhodnutie Komisie č. C(2013) 1573 o schválení usmernení k ukončeniu operačných programov prijatých na účely využívania pomoci z Európskeho fondu regionálneho rozvoja, Európskeho sociálneho fondu a Kohézneho fondu (2007 – 2013) a v súlade s Metodickým pokynom centrálného koordinačného orgánu č. 16 k uzatváraniu operačných programov v rámci programového obdobia 2007 – 2013 je možné do záverečného výkazu výdavkov zahrnúť aj projekty, ktoré k 31. marcu 2017 nie sú hotové a v prevádzke.

Postup z pohľadu finančných tokov na národnej úrovni v prípade nefungujúcich projektov nedofinancovaných prijímateľom do 31. decembra 2015 upravuje kapitola 2.1.3. Prípady nefungujúcich projektov nedofinancovaných prijímateľom do 31. marca 2017 upravuje kapitola 2.1.4 tohto usmernenia.

2.1.3 Nefungujúce projekty – projekty nedofinancované prijímateľom do 31. decembra 2015

V prípade ak prijímatelia neukončia finančnú realizáciu projektu (t. j. neuhradia oprávnené výdavky v zmysle zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku / Rozhodnutia o schválení nenávratného finančného príspevku) do 31. decembra 2015:

- a) môžu po dohode s riadiacim orgánom dofinancovať a sfunkčnit' projekt z vlastných zdrojov prijímateľa najneskôr do predloženia záverečnej dokumentácie na Európsku komisiu (t. j. do 31. marca 2017) – oprávnené výdavky uhradené prijímateľom do 31. decembra 2015 nie je potrebné odpočítať zo záverečného výkazu výdavkov na Európsku komisiu;
- b) môžu po dohode s riadiacim orgánom dofinancovať a sfunkčnit' projekt zo zdrojov kapitoly príslušného riadiaceho orgánu najneskôr do predloženia záverečnej dokumentácie na Európsku komisiu (t. j. do 31. marca 2017) – oprávnené výdavky uhradené prijímateľom do 31. decembra 2015 nie je potrebné odpočítať zo záverečného výkazu výdavkov na Európsku komisiu;
- c) riadiaci orgán môže vyhodnotiť projekt ako neoprávnený a posúdiť konanie prijímateľa spojené s nezabezpečením funkčnosti projektu ako porušenie zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku s následkom odstúpenia od zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku, resp. dohody s prijímateľom na ukončení zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku. V takom prípade musí prijímateľ pridelené prostriedky vrátiť. Finančné prostriedky takto získané sa môžu použiť na refundáciu / zúčtovanie výdavkov iných prijímateľov zrealizovaných v rámci obdobia oprávnenosti, resp. sa môžu zohľadniť pri záverečnej bilancii certifikačného orgánu. Výdavky uhradené prijímateľom do 31. decembra 2015 je potrebné odpočítať zo záverečného výkazu výdavkov na Európsku komisiu;

2.1.4 Nefungujúce projekty – projekty nedofinancované prijímateľom do 31. marca 2017

V prípade projektov, ktorých výška celkových nákladov prevyšuje 5 mil. EUR, ak prijímatelia nedofinancujú a nesfunkčnia projekt do predloženia záverečnej dokumentácie na Európsku komisiu (t. j. do 31. marca 2017) t. j. žiadna z možností v zmysle časti 2.1.3 tohto usmernenia nebola uplatnená:

- a) vo výnimočných a riadne zdôvodnených prípadoch môžu po dohode s riadiacim orgánom dofinancovať a sfunkčňovať projekt z vlastných zdrojov alebo zo zdrojov kapitoly riadiaceho orgánu najneskôr do dvoch rokov od termínu na predloženie záverečnej dokumentácie na Európsku komisiu, t. j. do 31. marca 2019. Príspevok z fondov na financovanie nefungujúcich projektov nemôže byť viac ako 10 % z celkovej alokácie pre daný operačný program. Oprávnené výdavky uhradené prijímateľom do 31. decembra 2015 nie je potrebné odpočítať zo záverečného výkazu výdavkov na Európsku komisiu;

Riadiaci orgán je povinný zabezpečiť a spolu so záverečnou správou o vykonávaní operačného programu predložiť Európskej komisii zoznam takýchto nefungujúcich projektov a zaviesť starostlivé sledovanie plnenia prijatých opatrení. Zároveň je každých šesť mesiacov povinný zasielať Európskej komisii správu, v ktorej bude uvedených, ktoré projekty sú dokončené, aké opatrenia boli prijaté, vrátane stanovených cieľov na dokončenie zvyšných nefungujúcich projektov.

Do dvoch rokov po uplynutí lehoty na predloženie záverečných dokumentov na Európsku komisiu pre daný operačný program, t. j. do 31. marca 2019, musí príslušný riadiaci orgán poskytnúť potrebné informácie týkajúce sa dokončenia a prevádzkových aspektov týchto projektov v rámci príslušného operačného programu. V prípade, ak v tejto lehote budú tieto projekty nefungujúce, Európska komisia uplatní vymáhanie finančných prostriedkov pridelených na celý projekt. Ak by Slovenská republika vyjadřila nesúhlas s rozhodnutím Európskej komisie, táto môže postupovať v súlade s čl. 99 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006¹, resp. čl. 97 nariadenia Rady (ES) č. 1198/2006².

- b) môžu za podmienok určených usmernením EK pre fázovanie projektov dofinancovať projekt z operačného programu programového obdobia 2014 – 2020, ak:
- projekt nebol schválený Európskou komisiou / členským štátom v programovom období 2004 – 2006;
 - projekt pozostáva z dvoch jasne identifikovateľných fáz z fyzického a finančného hľadiska. Fyzický rozsah každej fázy a jej príslušná finančná alokácia by mali byť riadne opísané a opis by mal tvoriť súčasť auditu trailu. Finančná alokácia každej fázy by sa mala stanovovať odkazom na fyzické prvky každej fázy, aby sa zabránilo tomu, že by sa ten istý výdavok deklaroval Európskej komisii dvakrát;
 - druhá fáza projektu je oprávnená na financovanie zo štrukturálnych fondov a / alebo z Kohézneho fondu v rámci programového obdobia 2014 – 2020;
 - zatiaľ čo sa v žiadosti o zmenu veľkého projektu znížia finančné prostriedky na projekt v programovom období 2007 – 2013 (prvá fáza), zachová sa pôvodný celkový cieľ veľkého projektu, ktorý sa musí dosiahnuť v programovom období 2014 – 2020, a uvedie sa zmienka o druhej fáze projektu (vrátane predpokladaného času jej ukončenia);
 - v záverečnej správe o vykonávaní operačného programu riadiaci orgán uvedie, že potrebné schválené finančné záväzky boli prijaté s cieľom dokončenia a uvedenia do prevádzky druhej fázy (a teda celého projektu) v období rokov 2014 – 2020;
 - riadiaci orgán poskytne zoznam všetkých fázovaných veľkých projektov, ktoré majú byť zahrnuté do príslušných operačných programov v rámci programového obdobia 2014 – 2020.
- c) riadiaci orgán môže vyhodnotiť projekt ako neoprávnený a posúdiť konanie prijímateľa spojené s nezabezpečením funkčnosti projektu ako porušenie zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku s následkom odstúpenia od zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku, resp. dohody s prijímateľom na ukončení zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku. V takom prípade musí prijímateľ pridelené finančné prostriedky vrátiť. Finančné prostriedky takto získané ovplyvňujú záverečnú bilanciu certifikačného orgánu. Výdavky uhradené prijímateľom do 31. decembra 2015 je potrebné odpočítať zo záverečného výkazu výdavkov na Európsku komisiu.

2.1.5 Osobitné pravidlá vzťahujúce sa na projekty generujúce príjmy¹

V prípade vytvorenia príjmu z projektu po ukončení projektu budú takto vrátené finančné prostriedky odpočítané certifikačným orgánom najneskôr v rámci záverečného výkazu výdavkov a záverečnej žiadosti o platbu predloženej Európskej komisii najneskôr do 31. marca 2017 (čl. 89 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006).

2.1.6 Osobitné pravidlá vzťahujúce sa na nástroje finančného inžinierstva

Pre prijímateľov, ktorí vykonávajú činnosti podporované a financované v rámci nástrojov finančného inžinierstva⁴ v súvislosti s ukončením programového obdobia 2007 – 2013 platí, že implementácia investičných aktivít prijímateľa môže kontinuálne pokračovať aj po 31. decembri 2015.

Pokiaľ ide o aktivity finančného inžinierstva, za oprávnené výdavky deklarované v rámci záverečného výkazu výdavkov sa považujú:

- všetky platby z fondov rozvoja miest na investície do verejno-súkromných partnerstiev alebo iných projektov zahrnutých v integrovanom pláne rozvoja miest;
- všetky platby v rámci investícií do podnikov z nástrojov finančného inžinierstva pre podniky;
- všetky poskytnuté záruky vrátane súm poskytnutých ako záruky záručnými fondmi;
- všetky úvery alebo záruky na návratné investície z fondov alebo iných motivačných schém poskytujúcich úvery, záruky na návratné investície alebo rovnocenné nástroje na energetickú efektívnosť a využívanie energie z obnoviteľných zdrojov energie v budovách vrátane existujúcich obytných objektov;
- náklady a poplatky na riadenie,

ktoré vznikli maximálne do 31. októbra 2016, a ktoré budú následne deklarované v rámci záverečnej žiadosti o platbu na Európsku komisiu certifikačným orgánom.

Prijímateľ je povinný predložiť riadiacemu orgánu príslušnú dokumentáciu s údajmi týkajúcimi sa implementácie nástrojov finančného inžinierstva potrebnú pre zostavenie Výkazu výdavkov na nástroje finančného inžinierstva v štruktúre podľa prílohy č. 5 tohto usmernenia štvrťročne, a to:

⁴ podľa čl. 44 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006¹, resp. čl. 34 nariadenia Komisie (ES) č. 498/2007²

Usmernenie k ukončeniu pomoci zo štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu a Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo na programové obdobie 2007 – 2013, verzia 2.1

- so stavom implementácie k 31. marcu 2016 do 15. apríla 2016
- so stavom implementácie k 30. júnu 2016 do 15. júla 2016
- so stavom implementácie k 31. augustu 2016 do 15. septembra 2016.

Dokumentáciu s finálnymi údajmi o stavom implementácie nástrojov finančného inžinierstva k 31. októbru 2016 (údaje potvrdené napr. mimoriadnou účtovnou závierkou) je prijímateľ povinný predložiť riadiacemu orgánu najneskôr do 30. novembra 2016.

Na základe vyššie uvedeného je následne **riadiaci orgán povinný zaslať** elektronicky orgánu auditu na e-mailovú adresu organaudit@mfsr.sk a certifikačnému orgánu na e-mailovú adresu platby@mfsr.sk Výkaz výdavkov na nástroje finančného inžinierstva podľa prílohy č. 5 tohto usmernenia štvrťročne, a to:

- so stavom implementácie k 31. marcu 2016 do 30. apríla 2016
- so stavom implementácie k 30. júnu 2016 do 31. júla 2016
- so stavom implementácie k 31. augustu 2016 do 30. septembra 2016.

Výkaz výdavkov na nástroje finančného inžinierstva podľa prílohy č. 5 tohto usmernenia s finálnymi overenými údajmi vyjadrujúcimi stav implementácie nástrojov finančného inžinierstva je riadiaci orgán povinný zaslať elektronicky orgánu auditu na e-mailovú adresu organaudit@mfsr.sk a certifikačnému orgánu na e-mailovú adresu platby@mfsr.sk najneskôr do 14. decembra 2016.

V súlade s uvedeným sa upravia zodpovedajúce výkazy výdavkov.

V súlade s usmernením Európskej komisie COCOF č. 10/0014/05 úroky z platieb operačných programov v rámci nástrojov finančného inžinierstva, vrátane podielových fondov, ktoré možno pripísať na príspevok zo štrukturálnych fondov a ktoré neboli použité na čiastočné alebo záverečné ukončenie operačného programu, a neboli použité v súlade s ustanoveniami čl. 78 ods. 6 a prvým odsekom čl. 78 ods. 7 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006, musia byť odpočítané od oprávnených výdavkov deklarovaných v rámci záverečnej žiadosti o platbu.

2.1.7 Pravidlá vzťahujúce sa na projekty využívajúce inštitút preddavkových platieb v rámci odberateľsko-dodávateľských vzťahov

V súlade s podmienkami definovanými v Systéme riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007 – 2013 vo vzťahu k uplatneniu inštitútu preddavkových platieb (vzťahuje sa na obchodné vzťahy medzi prijímateľom a dodávateľom, pričom samotný systém platieb medzi riadiacim orgánom a prijímateľom, t. j. systém predfinancovania, systém zálohových platieb, systém refundácie a ich kombinácia, nie je týmto dotknutý) pre proces spracovania žiadostí o platbu prijímateľa platí nasledovný postup:

- a) riadiaci orgán je povinný usmerniť prijímateľov tak, aby prijímateľ v prípade uplatnenia inštitútu preddavkových platieb predkladal žiadosť o platbu, osobitne sa viažucu k výdavkom za preddavkové platby, v rámci ktorej budú predkladané účtovné doklady, na základe ktorých je uhrádzaná preddavková platba prijímateľom dodávateľovi¹;
- b) prijímateľ predkladá žiadosť o platbu v EUR riadiacemu orgánu spolu s účtovnými dokladmi, na základe ktorých je uhrádzaná preddavková platba prijímateľom dodávateľovi¹;
- c) riadiaci orgán po vykonaní kontroly a schválení žiadosti o platbu, predloží formulár žiadosti o platbu spolu so záznamom z administratívnej kontroly platobnej jednotky. V zázname z administratívnej kontroly v časti "Iné záznamy" riadiaci orgán uvedie poznámku, že žiadosť o platbu obsahuje účtovné doklady, na základe ktorých je uhrádzaná preddavková platba prijímateľom dodávateľovi¹;
- d) riadiaci orgán zároveň informuje platobnú jednotku (spôsob informovania závisí od dohody medzi riadiacim orgánom a platobnou jednotkou) o skutočnosti, že predložené žiadosti o platbu obsahujú účtovné doklady, na základe ktorých je uhrádzaná preddavková platba prijímateľom dodávateľovi¹;
- e) platobná jednotka v prípade:
 - i) žiadosti o platbu (poskytnutie predfinancovania a poskytnutie zálohovej platby) postupuje v súlade s postupmi definovanými Systémom finančného riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007 – 2013;
 - ii) žiadosti o platbu (zúčtovanie predfinancovania, zúčtovanie zálohovej platby a refundácia) zahrnie schválenú sumu výdavkov z predmetných žiadostí o platbu do súhrnnej žiadosti o platbu osobitne sa viažucej k výdavkom za preddavkové platby a v stanovených termínoch a v súlade s postupmi definovanými Systémom finančného riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007 – 2013 ju predkladá certifikačnému orgánu. Platobná jednotka v oznámení o zaslaní súhrnnej žiadosti o platbu, osobitne sa viažucej k výdavkom za preddavkové platby informuje certifikačný orgán o skutočnosti, že predmetná súhrnná žiadosť o platbu obsahuje výlučne žiadosti o platbu s účtovnými dokladmi, na základe ktorých je uhrádzaná preddavková platba prijímateľom dodávateľovi¹;
- f) certifikačný orgán následne postupuje v súlade s postupmi definovanými Systémom finančného riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007 – 2013;
- g) certifikačný orgán schválené súhrnné žiadosti o platbu osobitne sa viažuce k výdavkom za preddavkové platby zahrnie do žiadosti priebežnú o platbu na Európsku komisiu, resp. najneskôr do žiadosti o záverečnú platbu na Európsku komisiu v prípade, ak boli splnené všetky povinnosti relevantných subjektov uvedené v kapitole 1 tohto usmernenia vzťahujúce sa na inštitút preddavkových platieb, pričom berie do úvahy aj údaje predložené riadiacim orgánom podľa prílohy č. 6 tohto usmernenia (predovšetkým overenie splnenia podmienok využitia preddavkových platieb v zmysle postupov definovaných Systémom riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007 – 2013¹ a vysporiadanie finančných vzťahov).

2.2 Termíny na spracovanie záverečných žiadostí o platbu na všetkých úrovniach finančného riadenia

V Systéme finančného riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007 – 2013 a v Systéme finančného riadenia Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo na programové obdobie 2007 – 2013 sú uvedené termíny na spracovanie žiadosti o platbu záväzné pre všetky zainteresované subjekty podieľajúce sa na realizácii projektov v rámci

Usmernenie k ukončeniu pomoci zo štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu a Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo na programové obdobie 2007 – 2013, verzia 2.1

jednotlivých operačných programov financovaných zo štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu a Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo na programové obdobie 2007 – 2013. **Prijímateľ môže realizovať výdavky v období oprávnenosti, a to najneskôr do 31. decembra 2015, resp. 31. októbra 2016 v prípade realizovaných výdavkov v rámci nástrojov finančného inžinierstva.**

Z dôvodu zabezpečenia postupov stanovených Európskou komisiou a postupov definovaných na národnej úrovni sa posledná priebežná žiadosť o platbu z certifikačného orgánu na Európsku komisiu predloží v termíne do 30. júna 2016.

Platobná jednotka / riadiaci orgán zahŕňa poslednú / záverečnú žiadosť prijímateľa do súhrnnej žiadosti o platbu / technickej súhrnnej žiadosti o platbu / súhrnnej žiadosti o platbu osobitne sa viažucej k výdavkom za preddavkové platby v prípade, ak prijímateľ a riadiaci orgán splnia v čase ukončenia pomoci povinnosti uvedené v kapitole 1 tohto usmernenia.

Poslednú súhrnnú žiadosť o platbu / technickú súhrnnú žiadosť o platbu / súhrnnú žiadosť o platbu osobitne sa viažucu k výdavkom za preddavkové platby (v prípade využitia inštitútu preddavkových platieb) spolu s čiastkovým výkazom výdavkov **je platobná jednotka / riadiaci orgán povinná / ý zostaviť a predložiť certifikačnému orgánu najneskôr v druhom aprílovom termíne v roku 2016** vyplývajúcemu z dohody medzi certifikačným orgánom a platobnou jednotkou / riadiacim orgánom pre príslušný operačný program.

Z uvedeného dôvodu je potrebné upraviť termíny spracovania žiadostí o platbu prijímateľa tak, aby boli zaradené do súhrnnej žiadosti o platbu / technickej súhrnnej žiadosti o platbu a predložené certifikačnému orgánu **najneskôr v druhom aprílovom termíne v roku 2016.**

2.2.1 Odporúčané hraničné termíny

Na základe skúseností z praxe je riadiaci orgán povinný stanoviť **termíny pre spracovanie žiadosti prijímateľa o platbu** s ohľadom na fakt, že súhrnná žiadosť o platbu / technická súhrnná žiadosť o platbu môže byť po overení certifikačným orgánom zamietnutá a nevznikne dostatočný časový priestor na odstránenie zistení a jej opakované predloženie **v konečnom druhom aprílovom termíne v roku 2016.**

Riadiaci orgán môže termíny stanovené na predkladanie žiadostí o platbu zo strany prijímateľa posunúť / upraviť na svoju zodpovednosť po vzájomnej dohode s platobnou jednotkou. V každom prípade je však potrebné dodržiavať postupy uvedené v Systéme finančného riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007 – 2013 a v Systéme finančného riadenia Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo na programové obdobie 2007 – 2013 ako aj v Usmernení k postupu financovania projektov štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu a Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo v súvislosti s ukončením rozpočtového roka č. 2/2009-U.

Upozorňujeme, že posun termínov môže spôsobiť problémy spojené s financovaním projektov v etape ukončovania pomoci.

Keďže je v období ukončovania pomoci nevyhnutný zodpovedný prístup, kľúčová vzájomná koordinácia a kvalitná spolupráca všetkých zainteresovaných subjektov, je nevyhnutné rešpektovať termíny v tabuľke č. 1, ktorá sumarizuje termíny pre spracovanie posledných / záverečných žiadostí o platbu na všetkých úrovniach finančného riadenia.

Tabuľka č. 1: Hraničné termíny spracovania žiadostí o platbu na všetkých úrovniach finančného riadenia na národnej úrovni

Orgán	Systém platieb					
	Refundácia v rámci PCS SR – ČR	Refundácia ⁵	Zálohová platba		Predfinancovanie	
			Poskytnutie	Zúčtovanie	Poskytnutie	Zúčtovanie
Prijímateľ	29.02.2016	29.02.2016	30.10.2015	29.02.2016	30.10.2015	29.02.2016
RO / SORO	+ 15 k. d.	+ 40 k. d.	–	+ 40 k. d.	–	+ 14 k. d.
PJ / PPA	–	+ 8 k. d.	–	+ 8 k. d.	–	+ 8 k. d.
SŽP / TSŽP	Posledný termín: druhý aprílový v roku 2016 pre každý operačný program					
CO	+ 14 k. d.	+ 14 k. d.	–	+ 14 k. d.	–	+ 14 k. d.

Na účely splnenia termínu na predloženie poslednej súhrnnej žiadosti o platbu / technickej súhrnnej žiadosti o platbu sa odporúča:

- stanoviť predloženie žiadosti o platbu prijímateľa (zúčtovanie predfinancovania, zúčtovanie zálohovej platby, žiadosti o platbu (záverečná)) riadiacemu orgánu v termíne najneskôr do 29. februára 2016 a v rámci Programu cezhraničnej spolupráce Slovenská republika – Česká republika 2007 – 2013 predloženie žiadosti o platbu (záverečná) vedúceho partnera riadiacemu orgánu v termíne najneskôr do 29. februára 2016;
- postúpiť overenú a schválenú žiadosť o platbu (zúčtovanie predfinancovania, zúčtovanie zálohovej platby, žiadosti o platbu (záverečná)) riadiacim orgánom na platobnú jednotku v termíne najneskôr do 31. marca 2016;
- postúpiť overené a schválené žiadosti o platbu prijímateľa platobnou jednotkou do súhrnnej žiadosti o platbu / technickej súhrnnej žiadosti o platbu a následne ju zaslať certifikačnému orgánu najneskôr v druhom aprílovom termíne v roku 2016.

Podrobné vymedzenie hraničných termínov k finančným tokom v súvislosti s ukončením pomoci zo štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu a Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo pre programové obdobie 2007 – 2013 je spracované v prílohe č. 2 tohto usmernenia.

⁵ záverečnú žiadosť o platbu typu refundácia vo výške minimálne 5 % z celkových oprávnených výdavkov na projekt sú povinné predložiť všetky subjekty zo súkromného sektora a subjekty z verejného sektora, ktoré používajú systém zálohových platieb, resp. systém predfinancovania, ak relevantné

Usmernenie k ukončeniu pomoci zo štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu a Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo na programové obdobie 2007 – 2013, verzia 2.1

Pre Program cezhraničnej spolupráce Slovenská republika – Česká republika 2007 – 2013 platia termíny stanovené a dohodnuté partnerskými krajinami na národnej úrovni, pričom nesmú presiahnuť hraničné termíny stanovené týmto usmernením.

2.3 Používanie mien vo vzťahu ku konverzii na menu EUR

Podrobnosti používania mien vo vzťahu ku konverzii na menu EUR sú definované v usmernení Ministerstva financií SR č. 15/2008-U k postupu financovania projektov štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu a Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo v súvislosti s ukončením rozpočtového roka 2008 a zavedením meny euro v Slovenskej republike v rámci programového obdobia 2004 – 2006 a programového obdobia 2007 – 2013 v platnom znení.

3 Zabezpečenie finančných prostriedkov v štátnom rozpočte pri ukončovaní pomoci

Vzhľadom na spôsob preplácania prostriedkov EÚ Európskou komisiou len do výšky 95 % celkového záväzku a s cieľom uplatňovania rovnakého systému platieb pre prijímateľov počas celého programového obdobia sa v prípade nižšie uvedených postupov spojených s ukončovaním pomoci zabezpečuje v štátnom rozpočte príslušná výška finančných prostriedkov.

3.1 Zabezpečenie finančných prostriedkov na predfinancovanie záverečnej platby z Európskej komisie

V zmysle čl. 79 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006¹, resp. čl. 79 nariadenia Rady (ES) 1198/2006² Európska komisia prevádza prostriedky EÚ certifikačnému orgánu do momentu dosiahnutia maximálne 95 % celkového záväzku v rámci príslušného operačného programu vo výške súčtu uhradených priebežných žiadostí o platbu deklarovaných na Európsku komisiu a poskytnutých zálohových platieb z Európskej komisie.

Zostatok záväzku vo výške záverečných 5 % alokácie na príslušný operačný program je Slovenská republika povinná predfinancovať najskôr z vlastných zdrojov. Prostriedky na úhradu posledných minimálne 5 % alokácie za prostriedky štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu a Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo sú zabezpečené v schválených limitoch výdavkov rozpočtových kapitol ministerstiev ako platobných jednotiek vrátane spolufinancovania zo štátneho rozpočtu.

V nadväznosti na možnú nedostatočnú likviditu na mimorozpočtovom účte certifikačného orgánu spôsobenú nepreplatením žiadostí o platbu na Európsku komisiu z dôvodu presiahnutia hranice 95 % bude možné realizovať úhrady voči platobným jednotkám po zohľadnení nezrovnalostí a vrátených finančných prostriedkov a vzniknutých úrokov. Z uvedeného vyplýva, že v rámci rozpočtov kapitol nastane dočasný nesúlad medzi plnením príjmov a realizovaním výdavkov z titulu nedostatočnej likvidity na mimorozpočtovom účte certifikačného orgánu a to až do momentu úhrady schválených záverečných žiadostí o platbu Európskou komisiou.

3.1.1 Postup uplatňovaný pre Program cezhraničnej spolupráce Slovenská republika – Česká republika 2007 – 2013

Prostriedky na predfinancovanie záverečných 5 % v rámci Programu cezhraničnej spolupráce Slovenská republika – Česká republika 2007 – 2013 sú zabezpečené z národných zdrojov štátneho rozpočtu Slovenskej republiky a štátneho rozpočtu Českej republiky.

Po vypracovaní záverečnej bilancie a po úhrade záverečnej žiadosti o platbu Európskou komisiou v plnej sume budú relevantné prostriedky na zabezpečenie predfinancovania vrátené do štátneho rozpočtu Slovenskej republiky a štátneho rozpočtu Českej republiky v celkovej poskytnutej výške vrátane vzniknutých úrokov.

V prípade neuhradenia záverečnej žiadosti o platbu Európskou komisiou v plnej sume budú relevantné prostriedky na zabezpečenie predfinancovania vrátené do štátneho rozpočtu Slovenskej republiky a štátneho rozpočtu Českej republiky, a to v závislosti možnosti identifikovania dôvodov krátenia záverečnej žiadosti o platbu Európskou komisiou. V prípade krátenia záverečnej platby zo strany Európskej komisie z dôvodu:

- a) individuálnej nezrovnalosti, budú príslušné prostriedky krátené z alokácie zmluvnej strany, v ktorej má sídlo vedúci projektový partner alebo projektový partner, ktorý spôsobil nezrovnalosť;
- b) systémovej nezrovnalosti, budú prostriedky krátené v pomere, v ktorom boli vložené zo strany zmluvných strán; to neplatí v prípade, že zavinenie niektorej zmluvnej strany bude jednoznačne určené.

3.2 Nadkontrahovanie

V programovom období 2007 – 2013 vzhľadom na celkovú výšku alokácie nie je možné pristúpiť k uplatneniu plošného povolenia nadkontrahovania. Nadkontrahovanie podlieha komplexnému posúdeniu a povoľuje sa na základe individuálneho posúdenia predloženej žiadosti v rámci operačného programu, prípadne prioritnej osi, pričom pri všetkých operačných programoch je rozhodujúca potenciálna suma nadkontrahovania a minimalizovanie jej negatívneho dopadu na štátny rozpočet.

S cieľom maximálneho čerpania finančných prostriedkov v programovom období 2007 – 2013 a pri zohľadnení rizík a špecifík operačného programu existuje možnosť povolenia mierneho nadkontrahovania, ktoré má slúžiť ako nástroj na dosiahnutie finálneho čerpania zdroja EÚ čo najbližšie k 100 % pridelenej alokácie pre Slovenskú republiku.

Pri využití nadkontrahovania sa v dostatočnej miere primárne zohľadnia vzniknuté konečné úspory (v dôsledku nedočerpania schváleného rozpočtu v rámci niektorých projektov, resp. úspory z mimoriadne ukončených projektov (napr. z titulu odstúpenia od zmluvy), resp. identifikovania neoprávnených výdavkov, resp. nezrovnalostí a pod.), pričom až v prípade ich neexistencie bude vzniknutý rozdiel zabezpečený zdrojmi štátneho rozpočtu.

Pri analyzovaní potreby nadkontrahovania je riadiaci orgán v prvom rade povinný zohľadniť sumu čistého kontrahovania (kontrahovanie očistené o čerpanie o ukončené projekty a nezrovnalosti v rámci prebiehajúcich projektov ako aj očistené o nezrovnalosti a korekcie na už ukončených projektoch) a potenciálne nedočerpanie z dôvodu nedodržania pravidla n+3 / n+2. Za nadkontrahovanie sa nepovažuje prípad kontrahovania do úrovne finančných opráv, keďže suma udelenej finančnej opravy priamo úmerne uvoľňuje zdroje na nové projekty v rámci príslušného operačného programu. Riadiaci orgán zdroje uvoľnené týmto spôsobom môže opätovne použiť na príslušný operačný program do 31. decembra 2015 pri dodržaní pravidla, že zdroje opätovne nepoužije na projekt / projekty, ktoré boli predmetom finančnej opravy, resp. v prípade, že sa finančná oprava uskutočnila z dôvodu systémovej nezrovnalosti, a zároveň ich nepoužije ani na existujúce operácie v rámci celej prioritnej osi alebo jej časti, kde sa systémová nezrovnalosť vyskytla.

Pred tým, ako riadiaci orgán požiada Ministerstvo financií SR o povolenie nadkontrahovania, je riadiaci orgán povinný v záujme zabezpečenia plynulého financovania primárne zvážiť využitie vnútorných úspor a presunov finančných prostriedkov alokovaných v schválenom rozpočte verejnej správy prostredníctvom uplatnenia rozpočtového opatrenia v súlade s § 16 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Tzn., že dočasný nedostatok finančných prostriedkov riadiaci orgán rieši vnútornými presunmi finančných prostriedkov alokovaných v schválenom rozpočte verejnej správy na ostatných opatreniach, prípadne v rámci schválených limitov rozpočtu kapitoly, čím nedochádza k dodatočnému zaťaženiu štátneho rozpočtu.

Povoľuje sa aj možnosť tzv. "dočasného nadkontrahovania", ktorého cieľom je zabezpečenie maximálneho čerpania finančných prostriedkov za vopred stanovených podmienok, ktorými sa riadiaci orgán zaviazal, že v prípade uzatvorenia zmlúv o poskytnutí nenávratného finančného príspevku nad rámec limitov finančného plánu pre každé opatrenie / prioritnú os za objem pomoci príslušného operačného programu, ktoré bude mať za následok čerpanie nad 100 % celkového záväzku operačného programu (aktuálne platného, resp. zníženého o automatické zrušenie záväzku), bude akékoľvek dodatočné nároky na zabezpečenie chýbajúcich finančných prostriedkov znášať rozpočet kapitoly príslušného riadiaceho orgánu. Tým sa zabezpečí nulový dodatočný dopad na štátny rozpočet.

K riešeniu mechanizmu uplatnenia nadkontrahovania sa pristupuje až v prípade potreby, individuálne podľa špecifik operačného programu, pričom finančné vplyvy nadkontrahovania sa zohľadnia v rámci príslušnej rozpočtovej kapitoly už pri príprave východísk štátneho rozpočtu a to **spôsobom dorozpočtovania finančných prostriedkov vo výške povoleného nadkontrahovania príslušnej kapitole nad rámec 100 % pridelené alokácie na príslušný operačný program.**

3.2.1 Postup pri povolení nadkontrahovania

O povolení nadkontrahovania rozhoduje podpredseda vlády SR a minister financií na základe predloženej žiadosti riadiaceho orgánu o povolenie nadkontrahovania s podrobnou analýzou čerpania, podrobnými prepočtami a odôvodnením žiadosti o uplatnenie nadkontrahovania.

V prípade povolenia nadkontrahovania operačného programu budú príslušnej kapitole zabezpečené limity výdavkov v štátnom rozpočte do výšky povoleného nadkontrahovania v rámci štandardného procesu zostavovania rozpočtu verejnej správy na príslušné roky. Všetky ostatné nároky vzniknuté platobnej jednotke z titulu ďalšieho nadkontrahovania riadiacim orgánom (t. j. nad úroveň povoleného nadkontrahovania), budú hradené v rámci schválených limitov výdavkov kapitoly príslušného rezortu.

Certifikačný orgán prevádza prostriedky EÚ na príjmový účet platobnej jednotky po schválení súhrnných žiadostí o platbu vždy len do úrovne limitu finančného plánu pre príslušnú prioritnú os operačného programu v závislosti od likvidity na mimorozpočtových účtoch certifikačného orgánu bez zohľadnenia povoleného nadkontrahovania.

Pri vyčerpaní finančných prostriedkov do výšky povoleného limitu finančného plánu operačného programu nastáva čerpanie prostriedkov štátneho rozpočtu za zdroje EÚ, t. j. použitie prostriedkov na účely nadkontrahovania. V takom prípade certifikačný orgán overuje predložené súhrnné žiadosti o platbu od príslušnej platobnej jednotky a následne príslušnej platobnej jednotke zasiela písomné stanovisko o ich schválení, resp. neschválení. Vzhľadom na skutočnosť, že sa už nevyužívajú prostriedky EÚ, po schválení oprávnených výdavkov v súhrnnej žiadosti o platbu nenasleduje presun prostriedkov na príjmové účty príslušnej platobnej jednotky.

V prípade, ak riadiacemu orgánu nie je povolené nadkontrahovanie, dopady na štátny rozpočet znáša rozpočet kapitoly príslušného riadiaceho orgánu zodpovedného za implementáciu operačného programu.

3.3 Flexibilita finančného plánu vo výške maximálne 10 % na úrovni prioritnej osi

Jedným z nástrojov, ako efektívne dosiahnuť čo najvyššie čerpanie na úrovni prioritnej osi je uplatnenie flexibility úprav finančného plánu vo výške maximálne 10 % na úrovni prioritnej osi v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1297/2013, ktorým sa mení nariadenie rady (ES) č. 1083/2006¹ v platnom znení. V danom prípade však platí, že predmetné zohľadnenie 10 % – nej flexibility⁶ pri úhrade schválených súhrnných žiadostí o platbu / technických súhrnných žiadostí o platbu bude možné až pri záverečnej bilancii v rámci ukončovania operačného programu a záverečnej platby z Európskej komisie v závislosti od likvidity na mimorozpočtových účtoch certifikačného orgánu.

Ak riadiaci orgán predpokladá vzhľadom na aktuálny stav čerpania operačného programu uplatnenie 10 % - nej flexibility na úrovni prioritnej osi bez toho, aby požiadal Ministerstvo financií SR o povolenie nadkontrahovania, uplatňuje sa nasledovný postup:

- riadiaci orgán vypracuje indikatívny finančný plán s aplikovaním 10 % – nej flexibility na úrovni prioritnej osi a informuje certifikačný orgán a platobnú jednotku;
- riadiaci orgán zabezpečí aby platobná jednotka vykonala úhrady v zmysle "nových" limitov alokácií prioritných osí – rozpočtové opatrenia v rámci príslušnej kapitoly pri rešpektovaní 100 % výšky alokácie na operačný program;

⁶ nevzťahuje sa na Operačný program Rybné hospodárstvo SR 2007 – 2013

- c) certifikačný orgán uhrádza do príjmov príslušnej kapitoly štátneho rozpočtu predkladané súhrnné žiadosti o platby / technické súhrnné žiadosti o platbu len do výšky "nových" limitov prioritných osí pri rešpektovaní výšky maximálne povolených limitov finančného plánu operačného programu a výsledkov výpočtu záverečnej bilancie;
- d) výdavky predkladané v súhrnných žiadostiach o platbu / technických súhrnných žiadostiach o platbu certifikačnému orgánu nad rámec záväzku "nového" limitu na úrovni prioritnej osi bude certifikačný orgán uhrádzať len pokiaľ bude kompenzovaný nedočerpaním alokácií ostatných prioritných osí tak, aby bola dodržaná príslušná výška "nadčerpania" prioritnej osi v absolútnych hodnotách, t. j. do 100 % alokácie operačného programu.

4 Nezrovnalosti

V prípade zistenia alebo podozrenia vzniku nezrovnalosti s finančným dopadom na každej z certifikovaných úrovní je certifikačný orgán oprávnený pozastaviť, zamietnuť alebo upraviť výšku platby pre operačný program, projekt alebo ich časti, ak zistí nedostatky, resp. podozrenie z nezrovnalosti v postupe riadiaceho orgánu, platobnej jednotky alebo prijímateľa pri realizácii pomoci a podpory.

Za moment odstránenia nezrovnalosti sa považuje:

- a) prijatie účinných nápravných opatrení smerujúcich k zabezpečeniu vysporiadania finančných vzťahov v rámci projektu alebo operačného programu;
- b) prijatie účinných nápravných opatrení smerujúcich k odstráneniu zistených nedostatkov v systéme riadenia a kontroly pre operačný program a náprave nežiaduceho stavu (odstránenie protiprávneho stavu).

Na účely vypracovania záverečnej žiadosti o platbu a záverečného ročného výkazu podľa čl. 20 nariadenia Komisie (ES) č. 1828/2006¹, resp. čl. 46 nariadenia Komisie (ES) č. 498/2007² certifikačný orgán vypracuje a konsoliduje údaje vo výkaze nezrovnalostí a vratiek (knihy dlžníkov). Výkaz nezrovnalostí a vratiek vychádza z údajov evidovaných v ITMS a z podkladov riadiaceho orgánu a dokumentu "Záverečné vyhlásenie riadiaceho orgánu" (príloha č. 3 tohto usmernenia).

4.1 Projekty pozastavené z dôvodu prebiehajúceho správneho / súdneho konania

V prípade, ak v súvislosti s projektom prebieha správne alebo súdne konanie s odkladným účinkom podľa čl. 95 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006¹, resp. čl. 92 nariadenia Rady (ES) č. 1198/2006² alebo v prípade, ak v súvislosti s projektom z dôvodov vyššej moci podľa čl. 96 písm. c) nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006¹, resp. čl. 93 písm. c) nariadenia Rady (ES) č. 1198/2006² nebolo možné predložiť prijateľnú žiadosť o platbu Európskej komisii v čase predloženia záverečnej správy o vykonávaní operačného programu, povahu, podrobnosti a príslušné sumy za tieto prípady je riadiaci orgán povinný uviesť v záverečnej správe o vykonávaní operačného programu. Potenciálne sumy na vrátenie, ktoré zostanú pri ukončení otvorené, sa zaznamenávajú v účtovníctve certifikačného orgánu a platobnej jednotky a následne v účtovníctve Európskej komisie ako pohľadávky. Ak sa predmetný prípad vysporiada na základe právoplatného rozhodnutia vydaného v rámci súdneho konania alebo správneho konania po termíne predloženia záverečnej žiadosti o platbu na Európsku komisiu, certifikačný orgán po vysporiadaní nezrovnalosti na základe predloženeho dokumentu a aktualizovanej správy o zistenej nezrovnalosti vráti Európskej komisii príspevok poskytnutý z rozpočtu EÚ.

V prípade všetkých projektov, ktoré sú predmetom správneho konania alebo súdneho konania (resp. podaného odvolania, ktoré má odkladný účinok), resp. následok pozastavenia, musí riadiaci orgán pred termínom podania záverečnej správy o vykonávaní operačného programu rozhodnúť, či sa projekt úplne alebo čiastočne:

- a) stiahne z operačného programu a / alebo nahradí iným projektom pred termínom podania záverečnej správy o vykonávaní operačného programu. Po tom, čo je Európskej komisii oznámené stiahnutie alebo nahradenie projektu, zostáva riadiaci orgán naďalej zodpovedný za akékoľvek následky vyplývajúce zo stiahnutia alebo nahradenia, ako sú finančné dôsledky alebo nedobytné pohľadávky alebo
- b) v operačnom programe zachová. Po predložení certifikovaného výkazu výdavkov na operačný program sa projekt, ktorý je predmetom súdneho konania alebo správneho konania (resp. podaného odvolania, ktoré má odkladný účinok), resp. s následkom pozastavenia nemôže nahradiť, a to ani iným projektom, ktorý je súčasťou programovania nad rámec, ktorý mohol byť ukončený pred konečným termínom oprávnenosti výdavkov. Riadiaci orgán v spolupráci s certifikačným orgánom informuje orgán auditu a podľa čl. 95 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006¹, resp. čl. 92 nariadenia Rady (ES) č. 1198/2006² Európsku komisiu o sume, ktorá nemôže byť deklarovaná v záverečnom výkaze výdavkov z dôvodu ponechania otvorenia záväzku.

Ak v správnom konaní alebo súdnom konaní, (resp. podanom odvolaní, ktoré má odkladný účinok), resp. ako následok pozastavenia, ide o nezrovnalosť, ktorá prekračuje sumu 10 000 EUR za zdroj EÚ, je potrebné túto skutočnosť oznámiť Európskemu úradu pre boj proti podvodom (OLAF EK). Európsky úrad pre boj proti podvodom musí byť informovaný aj o ďalšom riešení nezrovnalostí, vrátane rozhodnutia stiahnuť projekt z operačného programu alebo ho nahradiť, alebo o vrátení či nevrátení súm, ktoré boli nesprávne vyplatené.

V prípade, ak riadiaci orgán predpokladá, že sumu pohľadávky z titulu nezrovnalosti zaúčtovanú v ISUF nie je možné vymôcť, ani nemožno predpokladať, že bude vrátená, vypracuje a predloží certifikačnému orgánu do 31. januára kalendárneho roka (poslednýkrát do 31. januára 2017) zoznam prípadov za predchádzajúci rok, v prípade ktorých sa v priebehu predchádzajúceho roka stanovilo, že ich nemožno vymôcť, alebo v prípade ktorých sa neočakáva, že budú vrátené, tzn. nevyhľaditeľné sumy v súlade s požiadavkou čl. 20 ods. 2 písm. d) nariadenia Komisie (ES) č. 1828/2006¹, resp. čl. 46 ods. 2 písm. d) nariadenia Komisie (ES) č. 498/2007². Riadiaci orgán predkladá predmetný zoznam s nulovými hodnotami, ak neeviduje žiadne takéto prípady. Zároveň pri každom prípade nevyhľaditeľnej sumy **je riadiaci orgán povinný uviesť informáciu, či žiada, aby bol podiel za zdroj EÚ uhradený z rozpočtu EÚ alebo bude hračený na ťarchu členského štátu**. Certifikačný orgán stiahne všetky nevyhľaditeľné sumy zo záverečného výkazu výdavkov, pre ktoré riadiaci orgán nepožiadala refundáciu z rozpočtu EÚ v záverečnom výkaze výdavkov.

Podiel sumy za EÚ je hračený z rozpočtu EÚ, ak Európska komisia do jedného roka od dátumu predloženia výkazu:

- a) nepožiada o informácie na účely čl. 70 ods. 2 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006¹, resp. čl. 70 ods. 2 nariadenia Rady (ES) č. 1198/2006²;

- b) neinformuje SR písomne o svojom úmysle začať prešetrovanie v súvislosti s touto sumou a
c) nepožiadava SR, aby sa pokračovalo v postupe vymáhania.

Lehota v dĺžke jedného roka sa neuplatňuje v prípadoch podozrenia z podvodu alebo jeho zistenia.

V prípade nezrovnalosti, ktorá **neprekračuje** sumu 10 000 EUR za zdroj EÚ, ktorej vrátenie nie je možné, **riadiaci orgán** predloží v záverečnej správe o vykonávaní operačného programu zoznam projektov, dotknutej časti zdrojov EÚ na projekt ako aj informácie vzťahujúce sa k vymáhaniu. V týchto prípadoch je tiež na posúdení Európskej komisie po dohode s riadiacim orgánom, či nevymožiteľné sumy budú hradené na ťarchu členského štátu alebo rozpočtu EÚ.

Maximálne zostatkové sumy, ktoré má Európska komisia vyplatiť členskému štátu alebo ktoré má členský štát vrátiť v súvislosti s pozastavenými projektmi, tvoria nesplatený záväzok členského štátu alebo nesplatený záväzok Európskej komisie dovtedy, kým zodpovedné vnútroštátne orgány nevydadajú konečné rozhodnutie. Riadiaci orgán priebežne informuje Európsku komisiu a certifikačný orgán o výsledku súdneho konania alebo správneho konania vrátane odvolacieho konania. V súlade s výsledkom súdneho konania dôjde podľa potreby po preskúmaní veci podľa čl. 20 ods. 2 nariadenia Komisie (ES) č. 1828/2006⁷, resp. čl. 46 ods. 2 nariadenia Komisie (ES) č. 498/2007² buď k uskutočneniu ďalších platieb Európskou komisiou alebo k vráteniu už zaplatených súm, alebo v prípade úspešného uplatnenia podľa čl. 20 ods. 2 nariadenia Komisie (ES) č. 1828/2006¹, resp. čl. 46 ods. 2 nariadenia Komisie (ES) č. 498/2007² sa uskutočnené platby potvrdia.

4.2 Oznamovanie nezrovnalostí

Na jednotlivých úrovniach finančného riadenia sú príslušné národné orgány (riadiaci orgán, sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom, platobná jednotka, certifikačný orgán, orgán auditu a Úrad vládneho auditu ako správny orgán) povinné evidovať v ITMS a ISUF údaje o nezrovnalostiach v požadovanom formáte a ďalšie údaje a dokumenty v súvislosti s implementáciou operačného programu. Tieto orgány zodpovedajú za pravdivosť, úplnosť a správnosť údajov podľa prvej vety a sú povinné ich aktualizovať.

Tabuľka č. 2: Stanovenie termínov pre oznamovanie nezrovnalostí na jednotlivých úrovniach finančného riadenia vo vzťahu k ukončeniu pomoci

Zodpovedný orgán / stav k dátumu ⁷	Oznámenie konečného stavu všetkých zistených nezrovnalostí		Oznámenie konečného stavu nedoriešených nezrovnalostí ⁸	
	31. 08. 2016 (za všetky operačné programy)	30. 11. 2016 (v prípade výdavkov za nástroje finančného inžinierstva v rámci operačného programu implementujúceho tieto nástroje)	31. 08. 2016 (za všetky operačné programy)	30. 11. 2016 (v prípade výdavkov za nástroje finančného inžinierstva v rámci operačného programu implementujúceho tieto nástroje)
RO / SORO, PJ, OA a spolupracujúce orgány, ÚVA ako správny orgán	+15 k. d.	+10 k. d.	+15 k. d.	+10 k. d.
CO	+60 k. d.	+16 k. d.	+60 k. d.	+16 k. d.
OCKÚ OLAF	+60 k. d.	+16 k. d.	+60 k. d.	+16 k. d.

Každý riadiaci orgán je povinný v súvislosti s ukončením programového obdobia 2007 – 2013 v termíne:

- do 30. septembra 2016 pre všetky výdavky okrem výdavkov za nástroje finančného inžinierstva a
- do 14. decembra 2016 osobitne len pre výdavky za nástroje finančného inžinierstva v rámci operačného programu implementujúceho tieto nástroje

predložiť certifikačnému orgánu a v kópii orgánu auditu schválený dokument "Záverečné vyhlásenie riadiaceho orgánu" (príloha č. 3 tohto usmernenia) vrátane súvisiacich príloh a zároveň doplní chýbajúce údaje za nezrovnalosti a oznámenia o vysporiadaní finančných vzťahov vzťahujúcich sa k programovej štruktúre, ktorá je v jeho kompetencii. V ITMS do modulu "Nezrovnalosti" je potrebné v prípade zistenia novej nezrovnalosti, nových skutočností alebo nových vrátení finančných prostriedkov zadávať údaje aj po ukončení programového obdobia 2007 – 2013.

Riadiaci orgán, certifikačný orgán a orgán auditu zabezpečia kontrolu zadania všetkých údajov o relevantných nezrovnalostiach a finančných opravách v ITMS a súvisiacich dokladov v súlade s usmernením Ministerstva financií SR č. 16/2008-U k nezrovnalostiam v rámci finančného riadenia štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu a Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo a Manuálom č. 2/2010-M k evidencii nezrovnalosti, žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov a oznámení o vysporiadaní finančných vzťahov v ITMS v programovom období 2007 – 2013. V prípade identifikovanej nezrovnalosti za výdavky za nástroje finančného inžinierstva a spracovania dokladu Správa o zistenej nezrovnalosti je riadiaci orgán / orgán auditu povinný **bezpodmienečne uviesť informáciu "Nezrovnalosť za nástroje finančného inžinierstva"** v úvode popisu nezrovnalosti v poli "Popis nezrovnalosti".

⁷ termíny stanovené pre jednotlivé subjekty sa počítajú vždy odo dňa 31. augusta 2016, resp. 30. novembra 2016 v prípade výdavkov za nástroje finančného inžinierstva v rámci operačného programu implementujúceho tieto nástroje

⁸ nedoriešené nezrovnalosti v rámci administratívneho konania riadiaceho orgánu (plnenie na základe žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov, na základe dodatku k zmluve o predĺžení lehoty splatnosti atď.), v rámci správneho konania (vrátane plnenia splátkového kalendára) a súdneho konania (vrátane exekučného konania) – konanie prebieha alebo nebolo začaté. Predkladá sa zoznam nevyriešených nezrovnalostí

Usmernenie k ukončeniu pomoci zo štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu a Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo na programové obdobie 2007 – 2013, verzia 2.1

V súvislosti s ukončením programového obdobia 2007 – 2013 je potrebné zabezpečiť posun nezrovnalostí v ITMS do **koncových stavov a zaslať aktualizáciu správy o zistenej nezrovnalosti v koncovom stave** dotknutým subjektom.

Koncové stavy v rámci procesného toku nezrovnalosti v ITMS sú:

Vysporiadaná – v prípade nezrovnalostí s finančným dopadom ide o posun do tohto stavu prostredníctvom zaevidovania oznámenia o vysporiadaní finančných vzťahov do stavu "Oznámenie prijaté" a v prípade nezrovnalosti bez finančného dopadu ide o manuálny posun nezrovnalosti do stavu "Vysporiadaná";

Registrácia zrušená – ide o manuálny posun nezrovnalosti zo stavu "Nová" v prípade chybných evidencií. Pri prechode do stavu registrácia zrušená je potrebné uviesť dôvod zrušenia nezrovnalosti;

Nepotvrdené podozrenie – pred posunom nezrovnalosti do stavu "Nepotvrdené podozrenie" je potrebné posunúť žiadosť o vrátenie finančných prostriedkov do stavu "Stiahnutá" alebo "Registrácia zrušená";

Nehospodárne vymáhanie – nezrovnalosti s dopadom na rozpočet EÚ, ktorých suma nepresiahne 40 EUR za zdroje EÚ, ŠR a pro-rata, ide o priamy posun nezrovnalosti zo stavu "Nová".

Koncové stavy v rámci procesného toku žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov v ITMS sú:

Vysporiadaná – ide o automatický posun do tohto stavu prostredníctvom zaevidovania oznámenia o vysporiadaní finančných vzťahov do stavu "Oznámenie prijaté";

Stiahnutá – ide o manuálny posun z dôvodu zrušenia pohľadávky;

Registrácia zrušená – ide o manuálny posun žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov zo stavu "Nová" v prípade chybných evidencií. Pri prechode do stavu "Registrácia zrušená" je potrebné uviesť dôvod zrušenia.

4.3 Finančné opravy a vrátenie prostriedkov

Informácie o priebežnom stave vývoja i všetkých nezrovnalostí musí certifikačný orgán na základe predložených oficiálnych dokumentov od zodpovedných národných orgánov (riadiaci orgán, sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom, platobná jednotka, certifikačný orgán, orgán auditu a Úrad vládneho auditu ako správny orgán) uviesť vo výkaze nezrovnalostí a vratiek zostavenom podľa stavu k 30. septembru 2016 a v záverečnom ročnom výkaze podľa čl. 20 ods. 2 nariadenia Komisie (ES) č. 1828/2006¹, resp. čl. 46 ods. 2 nariadenia Komisie (ES) č. 498/2007².

Tabuľka č. 3: Stanovenie termínov pre oznamovanie pohľadávok za nezrovnalosti a ostatné vrátené finančné prostriedky na jednotlivých úrovniach finančného riadenia

Zodpovedný orgán / stav k dátumu ⁷	Oznámenie konečného stavu vyrovnaných pohľadávok / pohľadávok v stave vymáhania ⁹ / nevymožiteľných pohľadávok ¹⁰	
	31. 08. 2016 (za všetky operačné programy)	30. 11. 2016 (v prípade výdavkov za nástroje finančného inžinierstva v rámci operačného programu implementujúceho tieto nástroje)
RO / SORO, PJ, OA a spolupracujúce orgány, ÚVA ako správny orgán	+15 k. d.	+10 k. d.
CO	+60 k. d.	+16 k. d.
OCKÚ OLAF	+60 k. d.	+16 k. d.

Na jednotlivých úrovniach finančného riadenia sú príslušné národné orgány (riadiaci orgán, sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom, platobná jednotka, certifikačný orgán, orgán auditu a Úrad vládneho auditu ako správny orgán) povinné evidovať v ITMS a certifikačný orgán a platobná jednotka aj do ISUF údaje o pohľadávkach za nezrovnalosti a ostatné vrátené finančné prostriedky v požadovanom formáte a ďalšie údaje a dokumenty v súvislosti s implementáciou operačného programu. Tieto orgány zodpovedajú za pravdivosť, úplnosť a správnosť údajov podľa prvej vety a sú povinné ich aktualizovať.

V prípade, ak Úrad vládneho auditu uzatvára dohodu o splátkach podľa zákona č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov uzatváraných na základe právoplatných rozhodnutí, v ktorých je určená povinnosť vrátiť finančné prostriedky za porušenie finančnej disciplíny, ktoré je zároveň nezrovnalosťou v rámci projektov štrukturálnych fondov, **dbá Úrad vládneho auditu na to, aby všetky zdroje financovania boli vrátené čo najrýchlejšie.**

Riadiaci orgán uzatvára dohodu o splátkach v zmysle podmienok stanovených osobitným zákonom č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov ES, **pričom dbá na to, aby všetky zdroje financovania boli vrátené čo najrýchlejšie.**

O spätne získaných sumách, vrátených po predložení záverečných dokumentov a nezrovnalostiach certifikačný orgán vypracuje záverečný ročný výkaz, ktorý bude zaslaný prostredníctvom SFC2007 do 31. marca 2017, pričom ročný výkaz za rok 2016 sa spracuje nasledovne:

- sumy uvedené ako pohľadávky ("neukončené prípady vymáhania") budú zahrnuté do záverečnej žiadosti o platbu. Tieto sumy však nebudú refundované Európskou komisiou, ale budú predstavovať nesplatený záväzok Európskej komisie.

⁹ nevysporiadané pohľadávky v rámci administratívneho konania riadiaceho orgánu (plnenie na základe žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov, na základe uzavretého splátkového kalendára, atď.), v rámci správneho konania (vrátane plnenia splátkového kalendára / exekučného konania) a súdneho konania (vrátane exekučného konania) – konanie prebieha alebo nebolo začaté

¹⁰ nedoriešené prípady nezrovnalostí oznámených Európskej komisii na základe osobitného výkazu podľa čl. 20 ods. 2 písm. d) nariadenia Komisie (ES) č. 1828/2006¹, resp. čl. 46 ods. 2 písm. d) nariadenia Komisie (ES) č. 498/2007²

- Riadiace orgány majú povinnosť informovať Európsku komisiu o výsledkoch začatých administratívnych alebo súdnych postupov;
- b) nevymožiteľné sumy, pre ktoré členský štát požaduje od Európskej komisie, aby boli zaplatené z rozpočtu EÚ, bude Európska komisia posudzovať samostatne podľa individuálneho prípadu:
 - i) Európska komisia informuje členský štát o úmysle začať prešetrovanie alebo
 - ii) Európska komisia bude požadovať, aby členský štát pokračoval v postupe vymáhania alebo
 - iii) Európska komisia akceptuje, že podiel EÚ sa zaplatí z rozpočtu EÚ;
 - c) záväzok Európskej komisie vykázaný ako nevymožiteľná suma ostane otvorený v prípadoch, keď Európska komisia požiada o ďalšie informácie, začatie vyšetrovania alebo pokračovanie v procese vymáhania zo strany členského štátu;
 - d) certifikačný orgán stiahne všetky nevymožiteľné sumy zo záverečného výkazu výdavkov, pre ktoré riadiaci orgán nepožiadala refundáciu z rozpočtu EÚ v záverečnom výkaze.

V prípade úpadku prijímateľa z dôvodu bežného podnikateľského rizika, transakcie z nástrojov finančného inžinierstva, ktoré nemohli byť splatené prijímateľom, nie sú považované za nezrovnalosť. Oprávnenosť takýchto prostriedkov sa odvíja od splnenia podmienok čl. 45 oznámenia Európskej komisie usmernenie spoločenstva o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu firiem v ťažkostiach č. C 244/02¹.

Pohládavky ("neukončené prípady vymáhania") majú byť zahrnuté do záverečnej žiadosti o platbu, Európska komisia vypočíta konečný zostatok na základe výdavkov vykázaných v záverečnej žiadosti o platbu.

Neoprávnená suma môže byť kvalifikovaná ako stiahnutá len vtedy, ak bola skutočne stiahnutá počas realizácie operačného programu. Po podaní záverečných dokumentov nie je možné znovu použiť tieto výdavky a musia byť odpočítané.

Sumy získané po predložení záverečnej dokumentácie musia byť oznámené Európskej komisii. Európska komisia overí, či existuje finančný vplyv na rozpočet EÚ. V prípade, že povaha dotknutých nezrovnalostí si nevyžaduje čistou finančnú opravu zo strany Európskej komisie, oprávnené výdavky nadkontrahovania môžu byť využité na náhradu nezrovnalostí. Ak nie sú k dispozícii oprávnené výdavky nadkontrahovania na náhradu nezrovnalostí, suma nezrovnalostí má byť vrátená do rozpočtu EÚ.

5 Vzťah voči Európskej komisii

5.1 Záverečná bilancia

Záverečná bilancia predstavuje súhrn finančných údajov za prostriedky poskytnuté na financovanie oprávnených výdavkov v rámci implementovaných projektov operačného programu, ako aj za všetky položky majúce vplyv na záverečnú bilanciu operačného programu voči Európskej komisii a na národnej úrovni.

Certifikačný orgán v spolupráci s riadiacim orgánom súčasne so zostavením a spracovaním záverečnej žiadosti o platbu (dátum uzatvorenia účtov k výkazu výdavkov je stanovený na 31. októbra 2016, resp. 30. novembra 2016 v prípade výdavkov za nástroje finančného inžinierstva v rámci operačného programu implementujúceho tieto nástroje) vypracuje návrh záverečnej bilancie za jednotlivé operačné programy, ktorý je v závislosti od potreby a zmien jednotlivých položiek následne aktualizovaný.

V nadväznosti na vypracovanie záverečnej bilancie pre Program cezhraničnej spolupráce Slovenská republika – Česká republika 2007 – 2013, sa záverečná bilancia časti finančnej alokácie Slovenskej republiky a časti alokácie Českej republiky sleduje samostatne v súlade s dohodnutými podmienkami národných orgánov v rámci ukončovania pomoci pre programové obdobie 2007 – 2013.

Jednotlivé položky, ktoré vplývajú na záverečnú bilanciu príslušného operačného programu, sú najmä:

KLADNÉ POLOŽKY:

1. prijaté platby z Európskej komisie: sumarizujú sa všetky finančné prostriedky prijaté od Európskej komisie (zálohové, priebežné platby);
 2. maximálne možná výška záverečnej platby z Európskej komisie: údaj bude predstavovať sumu rozdielu medzi záväzkom a čerpaním príslušného operačného programu, zohľadňujúc mieru spolufinancovania v rámci záväzku príslušného operačného programu vrátane 10 % flexibility v súlade s čl. 77 ods. 2 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006¹ v platnom znení (pričom stanovená alokácia za zdroj EÚ vo výške 100 % nesmie byť prekročená), ako aj všetky neoprávnené finančné prostriedky stiahnuté zo záverečného výkazu výdavkov;
 3. vrátenie nepoužitých, resp. neoprávnené použitých finančných prostriedkov od prijímateľa (aj prijímateľa v rámci implementácie nástrojov finančného inžinierstva) a / alebo od riadiaceho orgánu na mimorozpočtový účet certifikačného orgánu: uvedie sa príslušná suma finančných prostriedkov, ktoré prijímateľ vrátil z dôvodu porušenia povinností stanovených v zmluve o poskytnutí nenávratného finančného príspevku / zmluve o poskytnutí finančného príspevku / zmluve o financovaní / rozhodnutí o schválení žiadosti o nenávratný finančný príspevok, resp. suma systémových nezrovnalostí, ktorú riadiaci orgán vrátil z dôvodu opakovaného pochybenia v riadiacich a kontrolných systémoch. Takto vrátené finančné prostriedky na jednotlivý operačný program, sa opätovne použijú na výdavky v rámci príslušného operačného programu. V prípade, ak dôjde k naplneniu limitov pre EÚ zdroj, takto získané finančné prostriedky sa použijú na čiastočné krytie nadkontrahovania, resp. na náhradu zdrojov spolufinancovania zo štátneho rozpočtu;
- Pri ukončení pomoci projektov v rámci implementácie nástrojov finančného inžinierstva platí, že ak prijímateľ – holdingový fond / osobitný finančný blok nezabezpečil použitie prostriedkov EÚ a štátneho rozpočtu na spolufinancovanie na účel pomoci definovaný v zmluve o financovaní v oprávnenom období v nadväznosti na požiadavky čl. 78 ods. 6 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006¹, certifikačný orgán vykoná na základe dokumentov predložených riadiacim orgánom opravu výkazu výdavkov zodpovedajúcim spôsobom;
4. vrátenie príjmov z projektu prijatých na mimorozpočtový účet certifikačného orgánu: sumarizuje sa stav finančných prostriedkov, ktoré prijímateľ vrátil na mimorozpočtový účet certifikačného orgánu z dôvodu, že počas realizácie projektu

vykázal príjem vytvorený z projektu. Takto získané finančné prostriedky na jednotlivé operačné programy je možné opätovne použiť na nové výdavky v rámci príslušného operačného programu a certifikačný orgán ich odpočíta zo záverečnej žiadosti o platbu na Európsku komisiu v súlade s postupom v časti 4.5.6 Vysporiadanie finančných vzťahov Systému finančného riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007 – 2013;

5. úroky - uvedie sa suma finančných prostriedkov, ktoré boli pripísané na mimorozpočtový účet certifikačného orgánu pre príslušný operačný program z dôvodu úročenia finančných prostriedkov poskytnutých vo forme zálohovej platby, priebežných platieb a záverečnej platby z Európskej komisie. V zmysle čl. 83 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006¹, resp. čl. 81 nariadenia Rady (ES) č. 1198/2006² sú získané úroky považované za zdroje Slovenskej republiky ako národné verejné zdroje. Môžu byť zahrnuté do zdroja štátneho rozpočtu pridaním, alebo nahradením, a to k sume predpokladanej ako spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu. V podmienkach Slovenskej republiky môžu byť použité ako zdroj pre čiastočné zabezpečenie nadkontrahovania. Použitie získaných úrokov je certifikačným orgánom deklarované Európskej komisii v rámci záverečnej žiadosti o platbu.

Úroky získané v rámci operačných programov z platieb na aktivity v rámci implementácie nástrojov finančného inžinierstva môžu byť použité na financovanie projektov mestského rozvoja v prípade fondov mestského rozvoja alebo pre malé a stredné podniky v ostatných prípadoch. Zdroje vrátené do operácií z investovania alebo tie, ktoré zostali po zaplatení všetkých záruk, sa opätovne využijú pre rozvoj malých a stredných podnikov alebo v prospech projektov mestského rozvoja;

6. a iné.

ZÁPORNÉ POLOŽKY:

1. objem schválených výdavkov v súhrmných žiadostiach o platbu / technických súhrmných žiadostiach o platbu predložených Európskej komisii;
2. vrátenie nepoužitých, resp. neoprávnené použitých finančných prostriedkov od prijímateľa (aj od prijímateľa v rámci implementácie nástrojov finančného inžinierstva) a od riadiaceho orgánu (odpočítané od priebežných žiadostí o platbu a záverečnej žiadosti o platbu predloženej Európskej komisii): viď popis v časti kladné položky. V rámci záverečnej bilancie ide o neutrálnu položku, ktorá je odčítaná od žiadostí o platbu predložených na Európsku komisiu;
3. vrátenie príjmov z projektu (odpočítané od žiadostí o platbu predložených Európskej komisii): sumarizuje stav finančných prostriedkov, ktoré prijímateľ vrátil z dôvodu, že počas realizácie projektu vykázal príjem vytvorený z projektu a ktoré certifikačný orgán odpočítal od žiadostí o platbu predložených Európskej komisii. V rámci záverečnej bilancie ide o neutrálnu položku.

V závislosti od výsledku záverečnej bilancie (pri uzatvorení operačného programu zo strany Európskej komisie), v prípade, ak záverečná bilancia bude identifikovať nedostatok prostriedkov Európskej únie (záporná hodnota bilancie), výška nedostatku, vzhľadom na potrebu vrátenia prostriedkov Európskej komisii, bude mať negatívny vplyv na štátny rozpočet.

V zmysle uvedeného sa budú až do finálneho uzatvorenia programu Európskou komisiou sledovať zmeny v položkách záverečnej bilancie.

Riadiaci orgán bude povinný (v zmysle povinnosti riadiaceho orgánu uvedenej v bode 1.2, gg) informovať a predkladať podklady certifikačnému orgánu k údajom potrebným nielen pre zostavenie návrhu, ale aj pre aktualizovanie záverečnej bilancie príslušného operačného programu (na základe potreby v nadväznosti na zmenu údajov jednotlivých položiek záverečnej bilancie).

5.2 Záverečná platba z Európskej komisie

Záverečnú platbu, t. j. minimálne 5 % z alokácie na príslušný operačný program, pričom záverečná žiadosť o platbu Európskej komisii môže byť zaslaná certifikačným orgánom pre príslušný operačný program aj v nižšej sume, prevedie Európska komisia za predpokladu, že

- a) Európskej komisii boli do 31. marca 2017 predložené nasledovné dokumenty:
 - i) žiadosť o záverečnú platbu spolu s certifikovaným výkazom skutočne uhradených výdavkov (v súlade s čl. 78 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006¹, resp. čl. 78 nariadenia Rady (ES) č. 1198/2006²) certifikačným orgánom;
 - ii) záverečná správa o vykonávaní operačného programu (v súlade s čl. 67 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006¹, resp. čl. 67 nariadenia Rady (ES) č. 1198/2006²) riadiacim orgánom;
 - iii) vyhlásenie o ukončení pomoci doložené výročnou kontrolnou správou (v súlade s čl. 62 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006¹, resp. čl. 61 nariadenia Rady (ES) č. 1198/2006²) orgánom auditu;
- b) Európska komisia nerozhodla o žiadnom pozastavení platieb, ani neprijala žiadne rozhodnutie o začatí konania pre porušenie práva v zmysle čl. 226¹, resp. čl. 258² Zmluvy o EÚ vzťahujúcich sa na operáciu alebo operácie, ktorého alebo ktorých sa týka predložená žiadosť o platbu.

V prípade, ak nie sú Európskej komisii predložené záverečné dokumenty v stanovenom termíne, je to pre Európsku komisiu signál upozorňujúci na vážne nedostatky a problémy v systéme riadenia a kontroly operačného programu.

V prípade oneskoreného predloženia ktoréhokoľvek z vyššie uvedených dokumentov bude Európska komisia postupovať v súlade s ustanoveniami Rozhodnutia Komisie č. C(2015) 2771 z 30. apríla 2015, ktorým sa mení rozhodnutie Komisie č. C(2013) 1573 o schválení usmernení k ukončeniu operačných programov prijatých na účely využívania pomoci z Európskeho fondu regionálneho rozvoja, Európskeho sociálneho fondu a Kohézneho fondu (2007 – 2013) a ustanoveniami rozhodnutia Komisie č. C(2013) 4879 z 1. augusta 2013 o schválení usmernení k ukončeniu operačných programov prijatých na účely využívania pomoci z Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo na programové obdobie 2007 – 2013.

V prípade nezaslania ktoréhokoľvek z vyššie uvedených dokumentov v riadnom termíne, Európska komisia zruší časť rozpočtového záväzku zodpovedajúcu výške záverečnej platby.

Certifikačný orgán spolupracuje a komunikuje s riadiacimi orgánmi / platobnou jednotkou, s orgánom auditu, a to najmä z titulu zosúladenia údajov potrebných k vypracovaniu záverečných správ o vykonávaní operačných programov a vyhlásenia o ukončení operačného programu.

Záverečná správa o vykonávaní operačného programu (v zodpovednosti riadiaceho orgánu) a vyhlásenie o ukončení za jednotlivé operačné programy (v zodpovednosti orgánu auditu) spoločne so záverečnou žiadosťou o platbu a záverečným výkazom výdavkov (v zodpovednosti certifikačného orgánu) budú Európskej komisii predkladané výlučne v elektronickej forme po vzájomnom odsúhlasení korektnosti údajov zainteresovanými subjektmi. Informácie je povinný do informačného systému Európskej komisie SFC2007 v termíne najneskôr do 31. marca 2017 zadať subjekt zodpovedný za príslušný dokument v rámci ukončovania pomoci. Po ich odoslaní bude z informačného systému Európskej komisie SFC2007 vygenerované potvrdenie o ich odoslaní / prijatí.

Informácie zadané v informačnom systéme Európskej komisie SFC2007 musia byť jednotné a vo vzájomnom súlade na všetkých úrovniach subjektov zodpovedných za príslušnú etapu v rámci ukončovania pomoci. Z tohto dôvodu je pre zabezpečenie plynulého procesu ukončovania pomoci nevyhnutné dôsledné naplánovanie krokov zodpovedných subjektov, efektívna koordinácia procesov a vzájomná priebežná komunikácia a informovanosť.

Výročná správa o vykonávaní operačného programu je Európskej komisii predkladaná v každom roku implementácie operačného programu. Riadiace orgány nie sú povinné v júni 2016 predložiť výročnú správu o vykonávaní operačného programu za rok 2015, s výnimkou informácií o nástrojoch finančného inžinierstva v súlade s čl. 67 ods. 2 písm. j) nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006¹. Poslednú výročnú správu o vykonávaní operačného programu predložia riadiace orgány v decembri 2015.

Európska komisia bude považovať za včas prijaté dokumenty o ukončení pomoci tie, ktoré boli odoslané do konečného termínu, t. j. do 31. marca 2017.

Európska komisia v závislosti od dostupnosti finančných prostriedkov (likvidity) na svojich účtoch prevedie záverečnú platbu do 45 kalendárnych dní odo dňa akceptovania záverečnej správy o vykonávaní operačného programu a vyhlásenia o ukončení pomoci. V prípade, ak uvedené dokumenty boli predložené v rôznych termínoch, lehota 45 kalendárnych dní sa počíta od termínu posledného predloženého dokumentu. Uvedené dokumenty sú považované za akceptované, pokiaľ Európska komisia nepredložila svoje pripomienky do 5 mesiacov odo dňa ich predloženia.

Ak do deviatich mesiacov odo dňa **prevedenia záverečnej platby** certifikačný orgán nezašle Európskej komisii žiadosť na jej zmenu, záverečná platba už nesmie byť opravovaná. Zostatok rozpočtového záväzku operačného programu sa ruší 12 mesiacov po vykonaní záverečnej platby.

V prípade akéhokoľvek vrátenia finančných prostriedkov od prijímateľa z nezrovnalostí, resp. príjmov z projektu po skončení vyššie uvedeného obdobia 9 mesiacov, je certifikačný orgán tieto finančné prostriedky povinný vrátiť Európskej komisii.

5.2.1 Oprava záverečnej žiadosti o platbu

Európska komisia môže požadovať opravenie záverečnej žiadosti o platbu alebo záverečného výkazu výdavkov v prípade, ak sa jedná o predloženie doplňujúcich informácií, alebo technických opráv, ak sa uvedené doplňujúce informácie a opravy vzťahujú na výdavky predložené Európskej komisii pred uplynutím lehoty na jej podanie. V tomto prípade môže Európska komisia v lehote do dvoch mesiacov umožniť vykonanie potrebnej opravy. V prípade, ak oprava nie je vykonaná do dvoch mesiacov, bude Európska komisia pokračovať v ukončovaní pomoci na základe dostupných informácií. V prípade, ak nie je možné túto lehotu dvoch mesiacov na národnej úrovni dodržať, je potrebné informovať Európsku komisiu a uvedená lehota môže byť Európskou komisiou predĺžená.

Európska komisia vyjadrí svoje stanovisko v lehote do jedného roka odo dňa predloženia záverečných dokumentov.

6 Proces ukončovania operačných programov programového obdobia 2007 – 2013

Postupné ukončovanie operačných programov financovaných zo štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu a Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo v rámci programového obdobia 2007 – 2013 prebieha v aktívnej komunikácii subjektov zapojených do procesu ukončovania pomoci. Proces ukončovania zahŕňa na úrovni certifikačného orgánu najmä nasledovné aktivity:

- aktívna komunikácia vrátane aktualizácie údajov ovplyvňujúcich záverečnú bilanciu s relevantnými národnými subjektmi a s Európskou komisiou pred a po zaslaní kalkulácie záverečnej platby Európskou komisiou certifikačnému orgánu až do zrušenia príslušného mimorozpočtového účtu a vysporiadania finančných vzťahov na národnej úrovni;
- po prijatí záverečnej platby od Európskej komisie na mimorozpočtový účet certifikačného orgánu, aktualizácia záverečnej bilancie so zhodnotením finančnej implementácie programu certifikačným orgánom a zabezpečenie úhrady / čiastkovej úhrady súhrnnej žiadosti o platbu do príjmov rozpočtu príslušných platobných jednotiek;
- vypracovanie súhrnnej informácie k ukončeniu operačného programu;
- začatie sledovania 3 ročnej archivačnej doby v nadväznosti na prijatie listu k potvrdeniu ukončenia pomoci z Európskej komisie (tzv. "closure letter");
- v prípade povinnosti vrátenia časti prostriedkov Európskej komisii certifikačný orgán prijíma rozhodnutie o spôsobe uskutočnenia vrátenia (vzájomné započítanie pohľadávok a záväzkov v rámci výdavkov programového obdobia 2014 – 2020 / efektívne vrátenie prostriedkov Európskej komisii);
- zrušenie mimorozpočtových účtov certifikačného orgánu v Štátnej pokladnici (t. j. zrušenie mimorozpočtových účtov operačných programov programového obdobia 2007 – 2013) a prevod ich zostatkov do kapitoly Všeobecná pokladničná správa až po vysporiadaní všetkých záväzkov voči Európskej komisii.

Zoznam príloh

1. Používané skratky
2. Termíny určené pre subjekty zapojené do finančného riadenia v súvislosti s ukončením pomoci na programové obdobie 2007 – 2013 v súlade so Systémom finančného riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007 – 2013 a Systémom finančného riadenia Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo na programové obdobie 2007 – 2013
3. "Záverečné vyhlásenie riadiaceho orgánu" (sumárny výkaz nezrovnalostí a vratiek s finančným dopadom na rozpočet EÚ (príloha 1a prílohy č. 3), výkaz nezrovnalostí s kvalifikáciou IRQ3, IRQ5 hlásené na OLAF (príloha 1b prílohy č. 3), výkaz pozastavených projektov z dôvodu súdneho, resp. správneho konania (príloha 1c prílohy č. 3), výkaz mimoriadne ukončených projektov (príloha 1d prílohy č. 3))
4. Výkazy projektov finančne neukončených do 31. decembra 2015
5. Výkaz výdavkov na nástroje finančného inžinierstva
6. Zoznam projektov využívajúcich inštitút preddavkových platieb v rámci odberateľsko-dodávateľských vzťahov